

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคมศาสตร์)

ปริญญา

พัฒนสังคมศาสตร์

สังคมศาสตร์

สาขา

คณะ

เรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

Factors Affecting the Management of the Village and Urban Community Funds,
Pakkret Municipality, Nonthaburi Province

นามผู้วิจัย นางสาววิสากุล ทิพวรรณ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์จ่านงค์ อดิวัฒนสิทธิ์, Ph.D)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์สากล สถิติวิทยานันท์, วท.ด.)

ประธานสาขาวิชา

(รองศาสตราจารย์สากล สถิติวิทยานันท์, วท.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

Factors Affecting the Management of the Village and Urban Community Funds,
Pakkret Municipality, Nonthaburi Province

โดย

นางสาววิสากุล ทิพวรรณ

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนสังคมศาสตร์)

พ.ศ. 2557

ริสากุล ทิพวรรณ 2557: ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(พัฒนสังคมศาสตร์) สาขาวิชาพัฒนสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: ศาสตราจารย์จางงศ์ อติวัฒน์สิทธิ์, Ph.D. 120 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด 2) เพื่อการเปรียบเทียบปัจจัยต่อ
ความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับปัจจัยบุคคล 3) เพื่อหาความสัมพันธ์
ระหว่างความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในกลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 กับ
กองทุนหมู่บ้านบางพูดสามัคคี 4 จำนวน 390 คนและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่า t-testค่า F-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนด
ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่ใน
ระดับสูง 2) สมาชิกกองทุนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศที่แตกต่างกันมีปัจจัยต่อความสำเร็จการ
จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมาชิก
กองทุนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ อาชีพ ระดับการศึกษารายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกและ
ระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ที่แตกต่างกันมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมืองที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) สมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่ในระดับสูงและโดยรวมความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

RisakulTippawan 2014 : Factors Affecting the Management of the Village and Urban Community Funds,Pakkret Municipality, Nonthaburi Province. Master of Arts (Development Social Sciences), Major Field: Development Social Sciences, Faculty of Social Sciences. Thesis Advisor: Professor Chamnong Adivadhanasit, Ph.D. 120pages.

The objectives of this research objective were to study 1) the level of success in management of the funds project in Village and Urban Community Pakkret Municipality, Nonthaburi Province 2) to compare the opinions on the factors affecting the success of the Village funds management project based on personal factors and 3) to find out the relationship between the knowledge about the Village Funds project and factors affecting the Village Funds management. The samples research consisted of 390 committee and members of PakkretRuam Jai 2 and Bang Pood Sa Makkee 4 Village funds project. Data were gathered by using questionnaire and analyzed by using computer program.The statistics used in data analyzes were percent, mean, standard deviation, t-test, F-test, the Pearson correlation coefficient and determine the statistical significance level of 0.05.

The results showed that 1) the level of success in management of the funds project in Village and Urban Community was at high level 2) the and member of village funds project holding different gender had different opinions on the success of the village and urban Community management with statistical significance level of 0.05, on the other hand the member of village funds project with different age, occupation, education, incomes, duration of membership and length of residence in an area had no different opinions in the success of Village and Urban Community management with statistical significance level of 0.05 3) Members knowledgeable about the village and urban communities was high . And overall knowledge of the Funds, Housing and Urban Community was correlated positively with the factors for the success of the Housing and Urban Management, at statistically significant level of 0.05.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของคณะกรรมการผู้ดูแลวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร. สากล สถิติวิทยานันท์ ประธานสาขาพัฒนสังคมศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และศาสตราจารย์ ดร.จันทิมาดิวัฒน์สิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก เป็นอย่างยิ่ง ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตรวจทานและให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้วิจัยในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขาพัฒนสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย และประยุกต์ใช้ในชีวิต

กราบขอบพระคุณบิดามารดา ญาติพี่น้อง ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ทุกคน ขอขอบคุณคณะกรรมการและสมาชิกกองหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 กับ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางพุดสามัคคี 4 ที่ให้กำลังใจและให้คำปรึกษาทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณความดี และประโยชน์ที่พึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ บิดามารดา ครอบครัว ผู้มีพระคุณทุกท่านดังกล่าวข้างต้นและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำหรับข้อบกพร่องใดๆที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

ริสากุล ทิพวรรณ

เมษายน 2557

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	5
แนวคิดธรรมชาติบาล	5
แนวคิดประชาสังคม	12
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล	14
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	18
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	27
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	34
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	44
กรอบแนวคิดในการวิจัย	46
สมมติฐานการวิจัย	47
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การทดสอบเครื่องมือและหาความเชื่อมั่น	53

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 4 ผลของการวิจัยและข้อวิจารณ์	56
ผลการวิจัย	56
ข้อวิจารณ์	90
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	97
สรุปผลการวิจัย	97
ข้อเสนอแนะ	100
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	103
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	108
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	117
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	120

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	48
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	50
3	จำนวน และค่าร้อยละข้อมูลส่วนบุคคล เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ประมาณ/เดือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และระยะเวลาที่อาศัย อยู่ในในเขตพื้นที่	57
4	จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	59
5	จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ ความสำเร็จการจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	62
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม จำแนกตาม รายด้านและโดยรวม	70
7	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จ จำแนกตามเพศ	71
8	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการ จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ	72
9	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ	74

สารบัญตาราง(ต่อ)

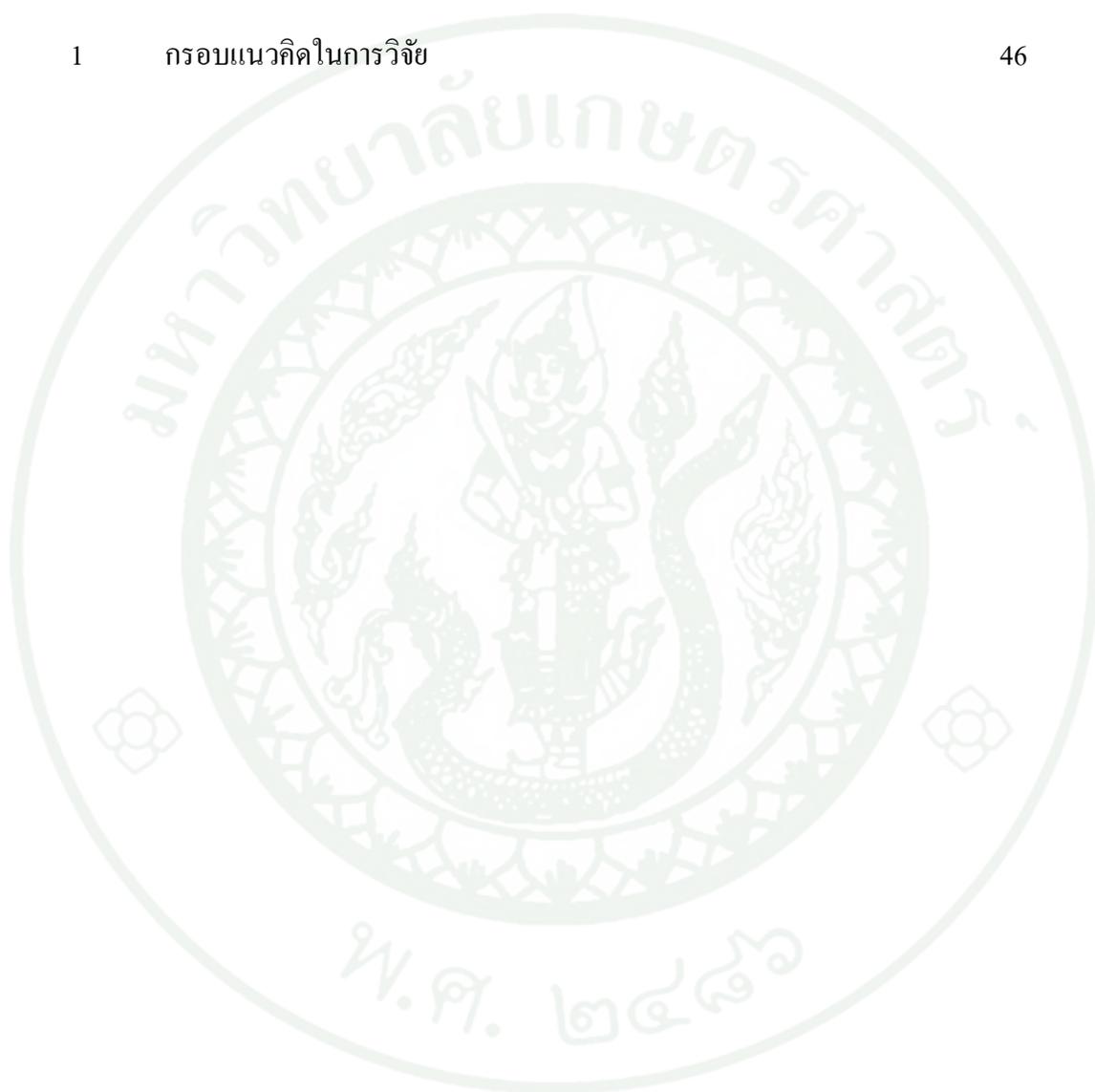
ตารางที่		หน้า
10	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ	75
11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ	77
12	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา	78
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา	80
14	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่แตกต่างกัน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	81
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	83
16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก	84
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก	85

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความสำเร็จการจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	87
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	88
20	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับ ปัจจัยต่อ ความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	90
21	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	93
ตารางผนวกที่		
1	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	118

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	46

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นนโยบายหวังจะแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน โดยรัฐบาลจัดสรรเงินงบประมาณให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุน เพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างหรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย สำหรับเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นที่ต้องใช้เงินเร่งด่วนและมอบอำนาจให้ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านบริหารจัดการเงินกันเอง เพื่อนำมาซึ่งการสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดี ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ สร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงของการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ให้เป็นฐานการลงทุนทางเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ(สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง,2544)

ในส่วนของเทศบาลนครปากเกร็ดมีพื้นที่กว่า 38 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 5 ตำบล คือ ตำบลคลองเกลือ ตำบลบ้านใหม่ ตำบล บางพูด ตำบลบางตลาด และตำบลปากเกร็ด ได้รับเงินกองทุนแล้วทั้งสิ้น 39 กองทุน (เทศบาลนครปากเกร็ด,2547) ระยะเวลาของการดำเนินงาน ได้จัดการให้มีการนัดให้เข้าบ้าน หรือตัวแทนของครัวเรือนจำนวนร้อยละ 75 ของจำนวนครัวเรือนมาประชุมร่วมกันเพื่อจัดตั้งเวทีประชาคม และจัดตั้งคณะกรรมการกองทุน ตาม พ.ร.บ.ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากลำบากที่จะทำให้คนในชุมชนเมืองจำนวนมาก ๆ มารวมกลุ่มกัน จากปัญหาดังกล่าวทำให้ต้องมีปรับแนวทางใหม่ต่อเขตเมืองเพราะในสังคมเมืองประชาชนจะอยู่รวมกันแบบไม่มีความสัมพันธ์ ในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมีการอพยพของประชากรเข้ามาทำงานและตั้งถิ่นฐานเป็นภูมิลำเนาใหม่ ทำให้ความสัมพันธ์ในระหว่างคนในชุมชนจึงมีน้อย แต่ชุมชนในเขตเทศบาลนครปากเกร็ดส่วนใหญ่ได้มีการจัดเวทีประชาคม และจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมืองโดยมีการจัดตั้งกลุ่มกองทุนชุมชนเมืองและตั้งจะออมทรัพย์ พร้อมกับวางระเบียบในการประเมินตนเองทางด้านการบริหารจัดการกองทุนชุมชนเมืองดังกล่าวได้สำเร็จ จนได้รับอนุมัติเงิน 1 ล้านบาท และก็ยังมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

จนในปัจจุบันกองทุนหมู่บ้านในเขตเทศบาลนครปากเกร็ดมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาและมีรูปแบบที่แตกต่างกันไป ตามแต่ลักษณะเฉพาะของแต่ละชุมชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความสำเร็จในการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด ว่ามีปัจจัยใดบ้างส่งเสริมต่อความสำเร็จดังกล่าว

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด
2. เพื่อการเปรียบเทียบปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับปัจจัยบุคคล
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านชุมชนเมืองของเทศบาลนครปากเกร็ด และนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและปรับใช้ในพื้นที่สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี โดยศึกษาเฉพาะสมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางพุดสามัคคี 4 จำนวนสมาชิกทั้งหมด 2,275 คน (เก็บข้อมูล เดือนมกราคม - เดือนกุมภาพันธ์ 2557)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง เหตุอันเป็นการให้เกิดผลสำเร็จ ประกอบด้วย หลักนิติธรรม ความคุ้มค่า ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชน

หลักนิติธรรม หมายถึง กฎหมาย และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีความเป็นธรรม มีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจากประชาชน ประชาชนตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ของตนเอง เข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในกรณีต่าง ๆ

ความคุ้มค่า หมายถึง ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพ ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ

ความโปร่งใส หมายถึง การกระทำการใด ๆ ของคณะกรรมการกองทุนที่สมาชิกสามารถมองเห็นได้ คาดเดาได้ และเข้าใจได้ครอบคลุมถึงทุกการกระทำที่เป็นผลจากการตัดสินใจของผู้บริหารการดำเนินงานทางธุรกิจ และงานสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น การมีระบบงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน (ซึ่งจะดูได้จาก กฎระเบียบ หรือประกาศ) การมีหลักเกณฑ์ประเมินหรือการให้คุณให้โทษที่ชัดเจนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องอย่างตรงไปตรงมาสิ่งที่ป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต รวมทั้งนำไปสู่การสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกัน

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การแสดงความคิดเห็นเพื่อการกำหนดระเบียบและข้อบังคับ การปรับปรุงแก้ไขระเบียบและกฎเกณฑ์ กระบวนการติดตามและประเมินผล และร่วมทำกิจกรรมต่างๆของกองทุนหมู่บ้าน

สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ผู้ที่มีบัญชีเงินฝากกับกองทุนหมู่บ้าน

การบริหารจัดการ หมายถึง วิธีการ กระบวนการ กิจกรรม ที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้าน

สินทรัพย์ หมายถึง เงินทุกประเภทที่เกิดกระบวนการต่างๆภายในกองทุน

คุณลักษณะของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง ความแตกต่างที่แต่ละกองทุนมี ได้แก่ จำนวนสมาชิก จำนวนคณะกรรมการ ลักษณะพื้นที่ของชุมชน ทุนของสมาชิกและทุนดำเนินงานของกองทุน

ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หลักของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง การดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์หลักของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งวัตถุประสงค์หลัก ได้แก่

- 1) แหล่งเงินทุนหมุนเวียน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ บรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน
- 2) ส่งเสริมพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในด้านการจัดระบบเงินกองทุน การบริหารจัดการ
- 3) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิด

ความรู้ หมายถึงความเข้าใจของสมาชิกที่มีต่อ กฎระเบียบกองทุน,ระเบียบ ข้อบังคับ การเป็นคณะกรรมการและสมาชิก,ระเบียบ ข้อบังคับการกู้ยืม

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยเรื่อง“ ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี” ครั้งนี้มีแนวคิดทฤษฎีรวมทั้งผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดธรรมาภิบาล
2. แนวคิดประชาสังคม
3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
6. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดธรรมาภิบาล

ในปัจจุบันนี้มีนักวิชาการจำนวนมากได้เอ่ยถึงGood Governance ทั้งในแง่ความหมายและความจำเป็นสำหรับสังคมไทยรวมทั้งได้มีการวิพากษ์แนวคิดนี้อย่างหลากหลายนักวิชาการเหล่านี้ใช้คำภาษาไทยแทนคำว่า“Good Governance” ไว้ต่าง ๆ กันเช่นธรรมาภิบาลธรรมรัฐ สู่ประสานการประชารัฐการปกครองที่ดีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เป็นต้น

องค์การสหประชาชาติ (United Nations หรือUN) ให้ความสำคัญกับธรรมาภิบาลเพราะเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกันและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นการดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใสธรรมาภิบาลคือการมีส่วนร่วมของประชาชน

และสังคมอย่างเท่าเทียมกันและมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงกันได้ (บุษบงชัยเจริญวัฒน์ และบุญมีลี, 2544: 7)

โครงการเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ(United Nations Development programme) หรือUNDP ได้นิยามธรรมาภิบาลว่าเป็นการดำเนินงานของผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคมที่จะจัดการกับกิจการของประเทศในทุกระดับที่ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมความโปร่งใส ความรับผิดชอบรวมถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพโดยมีพื้นฐานมาจากการให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ประเทศต่างๆพัฒนาตนเองในลักษณะที่พึ่งตนเองได้โดยเน้นการพัฒนาที่ให้ความสำคัญแก่ความเท่าเทียมกันการให้อำนาจการเมืองงานทำและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและUNDP ก็ได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืนการจัดความยากจน และการบริหารภาครัฐโดยได้จัดตั้งหน่วยที่เรียกว่าส่วนการบริหารและการจัดการปกครองขึ้นเพื่อดูแลเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ (รัชศาสนาดิยานนท์และคณะ, 2544: 4)

ในปัจจุบันประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญแก่เรื่องของธรรมาภิบาลในช่วงสิบปีที่ผ่านมา เช่นเดียวกับในต่างประเทศและได้มีองค์กรที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่สนใจเกี่ยวกับธรรมาภิบาลได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาลไว้ดังต่อไปนี้

บุษบงชัยเจริญวัฒน์และบุญมีลี (2546: 9) กล่าวว่าธรรมาภิบาลเป็นกระบวนการความสัมพันธร่วมกันระหว่างภาครัฐสังคมเอกชนและประชาชนทำให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพมีคุณธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้และมีความร่วมมือของฝ่ายที่เกี่ยวข้องซึ่งขบวนการอันนี้จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมความโปร่งใสความยุติธรรมโดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนดีในการที่จะสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทยนั้นธีรยุทธบุญมีเสนอให้มีการปฏิรูประบบ4 ส่วนคือปฏิรูปภาคราชการภาคธุรกิจเอกชนภาคเศรษฐกิจสังคมและปฏิรูปกฎหมายให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นและประชาชนต้องการให้มีการตรวจสอบโดยสื่อมวลชนและนักวิชาการ

นฤมลทับจุมพล (2546: 62) กล่าวว่าธรรมาภิบาลหมายถึงการที่ประเทศมีพลังขับเคลื่อนที่ถูกต้องเป็นธรรมโดยการถักทอทางสังคมเพื่อสร้างพลังงานทางสังคม (Social Energy) เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาของประเทศชาติซึ่งธรรมาภิบาลประกอบด้วยภาคธุรกิจและภาคสังคมที่มีความถูกต้องเป็นธรรมโดยรัฐและธุรกิจต้องมีความโปร่งใสมีความรับผิดชอบที่ถูกต้องตรวจสอบได้และภาคสังคมที่เข้มแข็ง

พิทยาอังกูล (2541: 25) อธิบายว่าผลลัพธ์ของการจัดการกิจกรรมซึ่งบุคคลและสถาบันทั้งในภาครัฐและเอกชนมีผลประโยชน์ร่วมกันได้กระทำลงในหลายทางมีลักษณะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งอาจนำไปสู่การผสมผสานผลประโยชน์และขัดแย้งกันได้โดยสาธารณรัฐ หรือ Good Governance คือองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้แน่ใจว่านโยบายที่กำหนดไว้จะได้ผลหมายถึงการมีบรรทัดฐานเพื่อให้มีความแน่ใจว่ารัฐบาลจะสามารถสร้างผลงานตามที่สัญญาไว้กับประชาชน

บวรศักดิ์อุวรรณ โธ (2542: 18-19) กล่าวว่าธรรมาภิบาลหมายถึงระบบโครงสร้างและกระบวนการต่างๆที่วางกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความสมดุลขึ้นระหว่างภาคประชาสังคม ภาครัฐภาคธุรกิจเอกชนภาคปัจเจกชนและครอบครัวภาคต่างประเทศเพื่อที่ภาคต่างๆของสังคมจะพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติสุขโดยเป้าหมายของธรรมาภิบาล (Objective) ก็คือการพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของทุกภาคในสังคมกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือธรรมาภิบาลมีจุดมุ่งหมายในการสร้างความเป็นธรรมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับทุกภาคในสังคมไม่ใช่ภาคใดภาคหนึ่งโครงสร้างและกระบวนการของธรรมาภิบาล (Structure and Process) ที่จะนำไปสู่เป้าหมายได้จะต้องเป็นโครงสร้างและกระบวนการที่วางกฎเกณฑ์ระหว่างเศรษฐกิจการเมืองและสังคมของประเทศที่ทุกภาคไม่ว่าจะเป็นภาครัฐภาคธุรกิจเอกชนหรือภาคประชาสังคมภาคปัจเจกชนและครอบครัวมีส่วนร่วมกันผลักดันขับเคลื่อนสังคมไปข้างหน้าโดยจะต้องมีกฎเกณฑ์ (Norm) เป็นตัวกำหนดความสัมพันธ์ของทุกภาคกฎเกณฑ์นี้อาจประกอบด้วยรัฐธรรมนูญกฎหมายและข้อบังคับรวมถึงตลอดถึงกฎเกณฑ์ที่มีได้เป็นลายลักษณ์อักษรอื่นอาทิกฎเกณฑ์ทางธรรมเนียมประเพณีทางศาสนาทางศีลธรรมหรือจริยธรรมที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะกฎเกณฑ์ดังกล่าวจะสร้างสิทธิและการยอมรับในส่วนร่วมของแต่ละภาค

ประมวลจรุจนเสรี (2542: 48) กล่าวว่าธรรมาภิบาลคือการปรับวิถีคิดวิถีบริหารราชการของประเทศไทยเสียใหม่ทั้งระบบโดยการกำหนดเจตนารมณ์ของแผ่นดินขึ้นมาเพื่อทุกคนทุกฝ่ายในประเทศจะร่วมกันคิดร่วมกันทำร่วมกันจัดการร่วมกันรับผิดชอบแก้ปัญหาพัฒนานำแผ่นดินไปสู่ความมั่นคงความสงบ- สันติสุขมีการพัฒนาที่ยั่งยืนและก้าวไกล

ไชยวัฒน์กำชูและคณะ (2545: 42) กล่าวว่าธรรมาภิบาลคือการใช้ส่วนร่วมคือความโปร่งใสตรวจสอบได้และคือการใช้ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเพื่อให้หลักประกันว่าการดำเนินนโยบายทางการเมืองสังคมและเศรษฐกิจวางอยู่บนฉันทานุมนัติอย่างกว้างขวางของสังคมโดยจะมีนัยสำคัญต่อประเด็นในเรื่องความเสมอภาคความยากจนและคุณภาพชีวิตจากความหมายของคำว่า

ธรรมาภิบาลจึงอาจสรุปได้ว่าธรรมาภิบาลหมายถึงการปกครองด้วยหลักการบริหารจัดการที่ดีงาม โดยเป็นเรื่องของการพัฒนาและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติโดยส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลตัดสินใจการตรวจสอบลดการทุจริตคอร์รัปชันลงเพื่อให้เกิดความโปร่งใสโดยจะต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกภาคทุกฝ่ายในสังคมคือภาครัฐภาคเอกชนและภาคประชาชนองค์ประกอบของธรรมาภิบาล

ไชยวัฒน์ คำชูและคณะ(2545: 44-46) กล่าวว่าองค์ประกอบพื้นฐานของการสร้างธรรมาภิบาลได้แก่

1. การรับผิดชอบหมายถึงการกำหนดให้บุคคลและองค์กรทั้งที่มาจาก การเลือกตั้งและการแต่งตั้งซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานภาครัฐต้องมีภาระความรับผิดชอบต่อสาธารณะในเรื่องที่เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมหรือการตัดสินใจใดๆซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะหรือกระทำในนามของสาธารณะในความหมายแคบการรับผิดชอบมุ่งเน้นเรื่องความสามารถที่จะอธิบายที่มาที่ไปของการจัดสรรการใช้และการควบคุมอันเป็นเรื่องเกี่ยวกับระบบงบประมาณการบัญชีและการตรวจสอบบัญชีในความหมายกว้างการรับผิดชอบยังหมายรวมถึงการจัดตั้งและการใช้บังคับ กฎเกณฑ์และระเบียบกติกาต่างๆของบรรษัทภิบาลด้วย

2. ความโปร่งใสหมายถึงการที่สาธารณชนมีโอกาสรับรู้ นโยบายด้านต่างๆของรัฐบาล และมีความมั่นใจว่ารัฐบาลมีความตั้งใจจริงในการดำเนินตามนโยบายนั้นซึ่งจะเกิดเช่นนั้นเมื่อประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานคำชี้แจงและถ้อยแถลงต่างๆของรัฐบาลและกระบวนการทางการเมืองในการกำหนดและดำเนินนโยบายเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมรวมทั้งเปิดให้มีการต่อสู้แข่งขันระหว่างฝ่ายต่างๆอย่างเต็มที่ในการกำหนดทางเลือกของสังคมนอกจากนี้ ความโปร่งใยังทำให้การติดตามตรวจสอบของสาธารณชนมีความถูกต้องมากขึ้นและได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพเงื่อนไขทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคม

3. การปราบปรามการทุจริตและการประพฤติมิชอบความหมายนี้ครอบคลุมรูปแบบการ นื้อราษฎร์บังหลวงเกือบทั้งหมดทั้งที่อยู่ในภาครัฐและเอกชนในส่วนของระบบราชการการทุจริต ส่วนใหญ่หมายถึงการกระทำของหน่วยราชการหรือของข้าราชการที่มีขอบด้วยกฎหมายปราบปรามการทุจริตและการประพฤติมิชอบจึงถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงความตั้งใจจริงในการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้น

4. การจัดวิธีการปกครองแบบมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมหมายถึงกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีบทบาทและอิทธิพลในการตัดสินใจดำเนินนโยบายและมีส่วนในการควบคุมสถาบันตลอดจนการจัดสรรการใช้และการรักษาทรัพยากรต่างๆที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของตนอันจะทำให้เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐเมื่อพิจารณาในบริบทของการจัดการปกครองและการบริหารการมีส่วนร่วมจะเน้นที่การอุดหนุนให้ประชาชนพลเมืองซึ่งรวมผู้หญิงด้วยมีอำนาจมากขึ้นและเน้นความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแสดงและกิจกรรมต่างๆในภาคประชาสังคมการมีส่วนร่วมเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสร้างกรอบของกฎเกณฑ์และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจซึ่งจะช่วยสร้างข้อเรียกร้องที่ชอบธรรมและก่อให้เกิดกระบวนการติดตามตรวจสอบนโยบายและการดำเนินการของรัฐการมีส่วนร่วมเกิดขึ้นได้ในหลายระดับด้วยกันนับแต่ระดับรากหญ้าโดยผ่านสถาบันในระดับท้องถิ่นและเทศบาลไปจนถึงระดับภูมิภาคและระดับชาติภายใต้รูปแบบการปกครองที่มีการกระจายอำนาจและยึดหยุ่นตลอดจนการมีส่วนร่วมในภาคเอกชน

5. การสร้างกรอบทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้เข้มแข็งคือการมีกฎหมายที่มีความชัดเจนและนำมาใช้อย่างเป็นเอกภาพซึ่งระบบยุติธรรมและกฎหมายที่ส่งเสริมการพัฒนาและระบบการจัดการปกครองที่ดีนั้นคือการมีกฎหมายที่มีความชัดเจนและนำมาใช้อย่างเป็นเอกภาพในระบบและกระบวนการยุติธรรมที่มีความเป็นวัตถุวิสัยและเป็นอิสระและเป็นระบบกฎหมายซึ่งมีบทลงโทษที่เหมาะสมเพื่อป้องปรามผู้คิดละเมิดหรือลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ดีจะช่วยส่งเสริมการปกครองตามหลักนิติธรรมสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาเศรษฐกิจถ้าขาดระบบเช่นว่านี้ไปหรือมีระบบที่อ่อนแอจะทำให้ไม่ค่อยมีใครอยากลงทุนต้นทุนในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจถูกบิดเบือนไปและพฤติกรรมแสวงหาประโยชน์จากค่าเช่า (Rent – Seeking Activities) จะแพร่กระจายอย่างกว้างขวางและปัญหาการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายจะนำไปสู่การกระทำของบริษัทธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในทุกระดับ

บวรศักดิ์อุวรรณ โธ (2542: 23) กล่าวว่าองค์ประกอบที่เป็นหัวใจของธรรมาภิบาลนั้นมี 3 ส่วนที่ต้องเชื่อมโยงกันก็คือ

1. การมีส่วนร่วมของทุกภาคในการบริหารจัดการสังคม (Participation)
2. ความโปร่งใสของกระบวนการตัดสินใจ (Transparency) ซึ่งทำให้การทุจริตและบิดเบือนผลประโยชน์ของภาคอื่นๆไปเป็นการกระทำของตนกระทำได้อย่างยากหรือไม่ได้

3. ความรับผิดชอบที่ต้องตอบคำถาม (Accountability) และถูกวิจารณ์ได้รวมทั้งความรับผิดชอบในผลการตัดสินใจ

ชุดจิตนิมิตรกุล (2543: 13-14) กล่าวถึงองค์ประกอบของธรรมาภิบาลที่เสนอโดยกระทรวงมหาดไทยซึ่งจะเน้นไปทางด้านการบริหารการปกครองการพัฒนาและการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นสายงานที่กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบโดยตรงว่าองค์ประกอบในการเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของกระทรวงมหาดไทยมี 11 องค์ประกอบคือ

1. การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการมีส่วนร่วมของทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐในการบริหารงานเพื่อให้เกิดความริเริ่มและพลังการทำงานที่สอดคล้องประสานกันเพื่อบรรลุเป้าหมายในการให้บริการประชาชน

2. ความยั่งยืน (Sustainability) มีการบริหารงานที่อยู่บนหลักของความสมดุลทั้งในเมืองและชนบทระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ

3. สิ่งที่ชอบธรรม (Legitimacy) ให้การยอมรับ (Acceptance) การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนประชาชนพร้อมที่จะยอมสูญเสียประโยชน์ส่วนตัวไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

4. ความโปร่งใส (Transparency) ข้อมูลต่างๆต้องตรงกับข้อเท็จจริงของการดำเนินการและสามารถตรวจสอบได้มีการดำเนินการที่เปิดเผยชัดเจนและเป็นไปตามที่กำหนดไว้

5. ส่งเสริมความเป็นธรรม (Equity) และความเสมอภาค (Equality) มีการกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกันไม่มีการเลือกปฏิบัติและมีระบบการรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่ชัดเจน

6. ความสามารถที่จะพัฒนาทรัพยากรและวิธีการบริหารกิจการและสังคมที่ดีเจ้าหน้าที่ของทุกหน่วยงานจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะเพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้กับการทำงานได้และมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้ทุกหน่วยงานยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

7. ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ (Promoting Gender Balance) เปิดโอกาสให้สตรีทั้งในเมืองและชนบทเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคมในทุกๆด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น

8. การอดทนอดกลั้น (Tolerance) และการยอมรับ (Acceptance) ต่อทัศนคติที่หลากหลาย รวมทั้งต้องยุติข้อขัดแย้งด้วยเหตุผลหาจุดร่วมที่ทุกฝ่ายยอมรับร่วมกันได้

9. การดำเนินการหลักนิติธรรม (Operating by Rule of Law) พัฒนาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้มีความทันสมัยและเป็นธรรม

10. ความรับผิดชอบ (Accountability) เจ้าหน้าที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานจะเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินความสำเร็จของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่

11. การเป็นผู้กำกับดูแล (Regulator) แทนการควบคุมโอบงงานบางอย่างไปให้องค์กรท้องถิ่นซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนที่สุดหรืองานบางอย่างก็ต้องแปรรูปให้ออกชนดำเนินการแทนหลักของธรรมาภิบาล

บุษบงชัยเจริญวัฒน์และบุญมีลี (2546: 17-18) กล่าวถึงหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานข้าราชการพลเรือนซึ่งเป็นผลจากการประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการกับสำนักงานก.พ. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2542 ว่าประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการดังต่อไปนี้

1. หลักนิติธรรมได้แก่กฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆมีความเป็นธรรมมีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็วโปร่งใสตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจากประชาชนประชาชนตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพหน้าที่ของตนเองเข้าใจกฎเกณฑ์ต่างๆและมีส่วนร่วมในกรณีต่างๆ

2. หลักความโปร่งใสได้แก่การสำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการของรัฐและเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการจำนวนเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนหรือสอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจของส่วนราชการมีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับส่วนราชการมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผยต่อสาธารณะ

3. หลักความรับผิดชอบได้แก่การได้รับการยอมรับและความพอใจจากผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของงานที่ปฏิบัติคุณภาพของงานทั้งด้านปริมาณความถูกต้องครบถ้วนรวมทั้งจำนวนความผิดพลาดที่ได้ขึ้นจากการปฏิบัติงานและจำนวนการร้องเรียนหรือการกล่าวหาที่ได้รับ

4. หลักความคุ้มค่าได้แก่ความพึงพอใจของผู้รับบริการความมีประสิทธิภาพและความมีประสิทธิผลทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ

5. หลักการมีส่วนร่วมได้แก่ความสัมฤทธิ์ผลของโครงการต่างๆรวมถึงการประหยัดงบประมาณความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลกระทบจำนวนผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นหรือจำนวนข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการเรื่องต่างๆรวมถึงคุณภาพของการเข้ามามีส่วนร่วม

6. หลักคุณธรรมได้แก่การร้องเรียนหรือร้องทุกข์ในการดำเนินการในเรื่องต่างๆทั้งในและนอกองค์กรลดลงคุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้นมีการบริการจัดการและใช้ทรัพยากรในชาติอย่างเกิดประโยชน์สูงสุดสังคมมีเสถียรภาพอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและมีระเบียบวินัย

แนวคิดประชาสังคม

แนวคิดประชาสังคม (Civil Society) เป็นแนวคิดใหม่ในระดับสากลที่นำมาใช้ในการจัดบริการสังคมบริบท (Context) ของประชาสังคมเกี่ยวข้องกับกรกระทำของประชาชนที่รวมตัวกัน (Collective action) เป็นกลุ่มอาจจะเรียกชื่อกลุ่มอย่างใดก็ได้เช่นกลุ่มแม่บ้านกลุ่มเกษตรกรกลุ่มพ่อค้ารายย่อยชมรมมูลนิธิสมาคมฯลฯด้วยจิตสำนึกของสมาชิก (Self-consciousness) กลุ่มเหล่านั้นที่ตระหนักรู้ (Recognize) ว่าเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใดๆที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือสังคมของเขาเป็นเรื่องของพวกเขาเองที่จะต้องเข้าไปจัดการแก้ไขหรือป้องกันด้วยตนเองก่อนเท่าที่จะสามารถทำได้โดยไม่ขัดแย้งกับกติกาของสังคมกล่าวคือเป็นเรื่องที่สังคมของประชาชนกลุ่มนั้นจะต้องเรียนรู้และหาหนทางช่วยตนเอง (Self - help) ก่อนโดยมิได้รอคอยให้ผู้อื่นหรือหน่วยงานภาครัฐเข้ามาดำเนินงานเพราะถือเป็นหน้าที่ของรัฐที่กินเงินเดือนจากภาษีของประชาชน

โดยแนวคิดเรื่องรัฐประชาชาติ (Nation - State) และการสร้างชาติ (Nation - Building) ได้เริ่มมีความสำคัญแพร่หลายตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมาเนื่องจากกระแสดังกล่าวสังคมที่เคยเป็นอาณานิคมในเอเชียและแอฟริกาได้รับการปลดปล่อยเป็นเอกราชจนเกิดชาติใหม่ในสังคมโลกมากมายสังคมที่เคยเป็นอาณานิคมเหล่านี้ล้วนแต่เคยมีประวัติศาสตร์อันยาวนานมีชุมชนเชื้อชาติภาษาขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและการปกครองดั้งเดิมที่เป็นของตนเองรัฐที่เกิดใหม่จึงเป็นเรื่องของการพัฒนาขบวนการชาตินิยม (Nationalist Movement)

การรวมความแตกต่างเพื่อให้การสร้างชาติมีเสถียรภาพจึงเป็นเรื่องของการบูรณาการคือการรวมความแตกต่างเพื่อก่อให้เกิดเงื่อนไขของการพัฒนาในทุกด้านพร้อมๆกัน

แต่ขณะที่สังคมไทยเป็นสังคมที่ไม่เคยเป็นอาณานิคมมาก่อนกระบวนการสร้างชาติจึงไม่เคยผ่านมิติของขบวนการชาตินิยมการสร้างชาติของไทยจึงควรมีลักษณะเฉพาะเมื่อคำนึงถึงบริบททางประวัติศาสตร์นั่นคือการคำนึงถึงเอกลักษณ์ของชาติประสานกับวัฒนธรรมประเพณีและระบบเศรษฐกิจสังคมและการเมืองการปรับตัวของรัฐและประชาชนต้องไปร่วมกันด้วย

ในแนวทางเดียวกันกับการสร้างความเข้มแข็งของพลังชุมชนแนวคิดประชาสังคมได้รับการสนับสนุนในทุกส่วนทั้งภาครัฐและภาคประชาชน โดยแนวทางของภาครัฐได้สนับสนุนกระบวนการประชาสังคมได้ข้อสรุปดังนี้

1. สนับสนุนกระบวนการประชาสังคมเพื่อปลูกจิตสำนึกประชาสังคมว่าทุกคนมีบทบาทและส่วนร่วมในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมต้องช่วยกันแก้ปัญหาของสังคมและบ้านเมือง จัดตั้งองค์การประชาสังคมให้แพร่หลายให้พัฒนาองค์การเอกชน (Non – Governmental Organization หรือ NGO) ให้เป็นองค์การประชาสังคม (Civil Society Organization หรือ CSO) สร้างเครือข่ายประชาสังคมเชื่อมโยงกันระดับต่างๆทั้งในระดับท้องถิ่นระดับจังหวัดและระดับชาติ

2. สนับสนุนการสร้างภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งให้เป็นพลังที่สาม (Third Force) ที่จะกำกับดูแลไม่ให้รัฐบาลใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมไม่ได้บริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและโปร่งใสโดยไม่ฟังเสียงและความคิดเห็นส่วนใหญ่ที่ถูกต้องของประชาชน ปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่าส่งเสริมคนดีให้คนดีได้ปกครองบ้านเมืองและควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจทำความเดือดร้อนวุ่นวาย

3. สนับสนุนให้มีองค์การประชาสังคมที่เข้มแข็งให้แพร่หลายทั่วประเทศเพื่อให้มีบทบาทในการทำงานคู่เคียงกับรัฐบาลองค์การประชาสังคมจะต้องมีลักษณะดังนี้

3.1 มีวัตถุประสงค์เพื่อประชาชนและสังคมอย่างแท้จริง (Good objective)

3.2 มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ (Good administration)

3.3 มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล (Good management)

3.4 มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ (Transparency and Accountability)

3.5 เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาและยอมรับของประชาชน (Good image)

4. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสังคมให้เป็นประชาสังคมที่แท้จริงโดยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมืองและสังคมอย่างแท้จริงใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องและเป็นธรรมได้รับประโยชน์และความสุขอย่างทั่วถึงสังคมมีความสงบสุขเรียบร้อยมีความเอื้ออาทรร่วมทุกข์ร่วมสุขต่อกันมีความรักสามัคคีมีความเจริญมั่นคงก้าวหน้าอย่างยั่งยืนและสมดุล

5. สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยฯควรริบบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการประชาสังคมโดยการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการประชาสังคมและองค์การประชาสังคมส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการประชาสังคมให้เป็นพลังที่มีอำนาจสนับสนุนการพัฒนาองค์กรเอกชนให้เป็นองค์กรประชาสังคมเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาสังคมที่มีอยู่ในภาวะวิกฤตและพัฒนาสังคมให้มีความเจริญมั่นคงก้าวหน้าอย่างยั่งยืนและสมดุลให้เป็นสังคมประชาสังคมและให้แผ่นดินไทยเป็นแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง

6. สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยฯควรแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมกระบวนการประชาสังคมเพื่อรับผิดชอบในการส่งเสริมกระบวนการประชาสังคมและองค์การประชาสังคม โดยเฉพาะช่วยพัฒนาองค์กรประชาสังคมเป็นพิเศษ โดยเฉพาะองค์การสมาชิกสภาสังคมสงเคราะห์ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นองค์กรประชาสังคมส่งเสริมการจัดตั้งสภาองค์กรประชาสังคมแห่งชาติ โดยจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเป็นองค์กรอิสระเพื่อเป็นเครือข่ายขององค์กรประชาสังคมระดับชาติ

7. องค์กรประชาสังคมนอกจากปฏิบัติงานเพื่อสาธารณประโยชน์และสาธารณกุศลในด้านต่างๆเช่นการสังคมสงเคราะห์การแก้ไขปัญหาสังคมการพัฒนาสังคมการศึกษาศาสนา

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

ความหมายประสิทธิผล

ซูชีพพิพัฒนศิริ (2544) ได้ให้ความหมายการประเมินผลภายหลังจากการปฏิบัติ (ex-post evaluation) หมายถึงความพยายามที่จะประเมินผลลัพธ์ของกิจกรรมและวิธีการที่ใช้เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ดังกล่าวจึงชี้ชัดว่าขอบเขตของการประเมินผล ex-post จะรวมถึง

1. ประสิทธิภาพ (effectiveness) ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์กล่าวคือเป็นการวัดกิจกรรมสามารถดำเนินไปให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
2. ประสิทธิภาพ (efficiency) ซึ่งเกี่ยวข้องกับกรรมวิธีหมายถึงการดำเนินงานให้ เป็นไปตามเป้าหมายโดยเสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด
3. สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน (relevance) ซึ่งเกี่ยวข้องกับเหตุผลอันควรสำหรับการมีโครงการ หรือกิจกรรมตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผล

การประเมินประสิทธิผลจะพิจารณาความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ของโครงการเป็นการตอบคำถามว่าผลลัพธ์ของโครงการที่ปรากฏบรรลุวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงไรซึ่งการให้เงินช่วยเหลือกองทุนชุมชนเมืองมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในชุมชนเมืองเพื่อพัฒนาอาชีพสร้างรายได้การลดรายจ่ายการ บรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชน ในชุมชน
2. การส่งเสริมและพัฒนาชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและการ บริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
3. การเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของชุมชนเมืองในการเรียนรู้การสร้างและพัฒนา ความคิดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง
4. กระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในชุมชน เมือง

ดังนั้นผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดตามเกณฑ์ประสิทธิผลดังต่อไปนี้

การกระจายเงินเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกพิจารณาจากจำนวนเงินกู้ที่สมาชิก ต้องการกับจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติ

ความสามารถในการชำระคือเงินกู้ของสมาชิกพิจารณาจากการชำระคืนเงินกู้ในระยะเวลาที่กำหนด

สมาชิกในกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นพิจารณาจากสมาชิกมีเงินออมสูงขึ้นประโยชน์ที่รับจากเงินกู้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ความก้าวหน้าของกลุ่มพิจารณาจากผลกำไรจากการดำเนินงานการออมเงินของสมาชิก

การมีส่วนร่วมของสมาชิกพิจารณาจากสัดส่วนการที่สมาชิกเข้าร่วมประชุมกลุ่มการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกการชักชวนให้บุคคลภายนอกเข้าเป็นสมาชิก

การบริหารจัดการของกลุ่มพิจารณาจากการกำหนดกฎระเบียบเป็นลายลักษณ์อักษร การวางแผนการปฏิบัติงานการใช้จ่ายเงินการจัดทำบัญชีมีการชี้แจงการดำเนินงานของกลุ่มแก่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปรัชญาเปี่ยมสมบูรณ์ (2529) ได้ใช้เกณฑ์ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลไว้หลายเกณฑ์ด้วยกัน โดยมีรายละเอียดของเกณฑ์ประเมินผล 6 เกณฑ์ดังนี้

1. เกณฑ์ประสิทธิผล (effectiveness) หมายถึงการพิจารณาความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงไร ประสิทธิผลเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้หลักเหตุผลทางเทคนิคทางวิชาการ (technical rationality) การประเมินผลไม่ได้สนใจว่าโครงการจะดำเนินไปตามกระบวนการที่วางแผนไว้หรือไม่แต่มุ่งที่การวัดผลลัพธ์บางลักษณะได้ก้าวไกลไปกว่าการมุ่งมองเพียงวัตถุประสงค์โดยรวมผลลัพธ์อื่นๆทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่ผลลัพธ์ทางอ้อมและผลลัพธ์ที่ไม่ได้คาดหมายเป็นต้น

2. เกณฑ์ประสิทธิภาพ (efficiency) มีความหมายใน 2 ลักษณะๆแรกหมายถึง ประสิทธิภาพทางเทคโนโลยี (technological efficiency) คือการสร้างผลผลิตหรือผลลัพธ์โดยใช้ความพยายามหรือค่าใช้จ่ายในอัตราต่ำสุดกล่าวอีกนัยหนึ่งคือประสิทธิภาพทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิผลโดยจำกัดความพยายามด้านค่าใช้จ่ายลักษณะที่สอง ได้แก่ประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ (economic efficiency) หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายทั้งหมดกับประโยชน์ทั้งหมดของโครงการ โดยสรุปความหมายของประสิทธิภาพคืออัตราส่วนความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ของโครงการกับความพยายามหรือปัจจัยนำเข้าสู่โครงการ

โดยมุ่งที่การเพิ่มผลลัพธ์ในระดับสูงสุดหนึ่งหน่วยของการลงทุนหรือมุ่งที่การลดการลงทุนต่ำสุดต่อหน่วยของผลลัพธ์ที่คงเดิมประสิทธิภาพถูกนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวิจัยประเมินผลก็ด้วยความมุ่งหวังที่จะลดความสูญเสียเปล่าทางการบริหารและการนำทรัพยากรที่มีค่ามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. เกณฑ์ความพอเพียง (adequacy) หมายถึงระดับซึ่งการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้สามารถจัดหรือแก้ไขลงได้ในหลักการถึงแม้ว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมักตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดแต่ในทางปฏิบัติข้อจำกัดของปัจจัยนำเข้ามักผลักดันให้ขอบเขตของวัตถุประสงค์ต้องลดลงเหลือเพียงเพื่อแก้ไขปัญหาแต่เพียงบางส่วนเท่านั้นความพอเพียงจึงเป็นเกณฑ์การวิจัยประเมินผลเกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างผลลัพธ์ของโครงการกับความต้องการทั้งหมดของประชาชนหรือสังคมเป็นการแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามที่ว่าโครงการนั้นๆสามารถสนองต่อความต้องการทั้งหมดของสังคมได้หรือไม่และในระดับใด

4. เกณฑ์ความเป็นธรรม (equity) พิจารณาการกระจายของโครงการที่มีต่อประชาชนกลุ่มต่างๆสามารถพิจารณาได้เป็น 2 หลักการคือหลักการแรกเป็นการประเมินในแง่ที่ว่าโครงการได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนผู้รับบริการเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใดความเป็นธรรมในหลักการนี้มุ่งพิจารณาจากการที่ประชาชนจำนวนมากที่สุดจะได้รับประโยชน์สูงสุดในอุดมการณ์ประชาชนผู้รับบริการทุกคนควรจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากโครงการแต่ในความเป็นจริงมักเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้เพราะประชาชนในสังคมประกอบด้วยกลุ่มผลประโยชน์หลากหลายและอาจก่อให้เกิดปัญหาถ้าหากว่าบุคคลส่วนใหญ่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการเป็นกลุ่มบุคคลผู้ได้เปรียบในสังคม ส่วนหลักการที่สองมุ่งเน้นว่าโครงการที่เป็นธรรมย่อมต้องมุ่งตอบสนองต่อผู้เสียเปรียบทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคมให้กว้างกว่าที่เป็นอยู่ถึงแม้ว่าผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการจะเป็นส่วนน้อยที่เสียเปรียบสังคมโครงการดังกล่าวก็ยังคงมีความสำคัญและจำเป็นที่จะได้รับการสนับสนุนส่งเสริมต่อไปทั้งนี้เพื่อช่วยลดช่องว่างด้านต่างๆของสังคมให้แคบเข้า

5. เกณฑ์การตอบสนอง (responsiveness) หมายถึงระดับความสามารถของโครงการที่จะตอบสนองความต้องการหรือความจำเป็นของผู้รับบริการเกณฑ์นี้จัดเป็นความพยายามในการตอบคำถามว่าโครงการก่อให้เกิดประสิทธิผลสำหรับใครหรือกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มใดเป็นกลุ่มที่มีความต้องการรับบริการหรือกลุ่มเป้าหมายที่โครงการตั้งไว้หรือไม่

6. เกณฑ์ความเหมาะสม (appropriateness) จะพิจารณาถึงหลักเหตุผลในด้านที่เกี่ยวข้องกับหลักการหรือสาระของโครงการความเหมาะสมของโครงการนั้นมีใช้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์การประเมินผล

เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งโดยเฉพาะแต่จะต้องอาศัยหลายเกณฑ์ประกอบกันต้องพิจารณาถึงคุณค่าของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความมีเหตุมีผล สันนิษฐาน สมมติฐาน ต่างๆ ของวัตถุประสงค์นั้น ในขณะที่เกณฑ์การประเมินอื่นๆ จะถือว่าวัตถุประสงค์เป็นเรื่องที่ยอมรับกันแล้วแต่เกณฑ์ความเหมาะสมจะตั้งคำถามนี้ได้จะต้องพิจารณาเกณฑ์ต่างๆ ในการประเมินร่วมกัน ก็จะต้องใช้หลักเหตุผลหลายด้าน

ในการประเมินโครงการนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เกณฑ์ให้ครบถ้วนจึงจะทำการประเมินได้ เนื่องจากโครงการมีจุดเน้นหนักหรือให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาเพียงบางเรื่องเท่านั้น ผลการประเมินโครงการก็ไม่จำเป็นต้องผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ได้ทุกเกณฑ์ย่อมแสดงว่าโครงการนั้นมีคุณค่ายิ่งในทางปฏิบัติภายใต้เกณฑ์ในการประเมินเกณฑ์หนึ่งๆ อาจจะมีตัวชี้วัดเพียงตัวเดียวหรือหลายตัวก็ได้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของผู้ทำการประเมินโครงการซึ่งต้องใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และมีความเป็นศิลปะศาสตร์ในขณะเดียวกันเพื่อให้ตัวชี้วัดภายใต้เกณฑ์ต่างๆ และผลของการประเมินเป็นที่ยอมรับมากที่สุดหรือมีข้อโต้แย้งน้อยที่สุดสำหรับการประเมินโครงการกองทุนชุมชนเมืองบางพุดสามัคคีนั้น จะทำการประเมินผลโดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพและเกณฑ์ประสิทธิผลเท่านั้น

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การบริหารงาน (administration) คือการดำเนินการในกิจการต่างๆ มีหน่วยงานหรือองค์กรดำเนินการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ โดยทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลงานตามที่ต้องการซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ดังนี้

พิธีสิทธิ์ คำนวน ศิลป์ และศุภวัฒนากร วงศ์ชนวสุ (2548) ได้กล่าวไว้ว่าศักยภาพในการบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน (The Responsive Capability) การบริหารจัดการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นวิธีการบริหารจัดการที่เกิดขึ้นจากภาวะการเมืองที่ทันสมัยและรัฐธรรมนุญฉบับพ.ศ. 2540 (Political Modernization) ตามแนวคิดนี้ผู้บริหารเทศบาลต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลักอย่างไรก็ดีการนำเอาหลักและแนวคิดนี้มาอธิบายเทศบาลทำให้เห็นภาพที่สอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาการเมืองสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดีคือเทศบาลเป็นองค์กรการเมืองท้องถิ่นที่มีการเลือกผู้แทนมาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการชุมชนเพื่อที่ยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นดังนั้น การกำหนดพระราชบัญญัติที่สอดคล้องกับสภาพการเป็นอยู่และความต้องการตลอดจนวิธีการบริหารจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการของประชาชนที่เทศบาลดำเนินการอยู่ก็นับได้

ว่ามีศักยภาพในขั้นต้นแล้วและหากวิเคราะห์ถึงศักยภาพในการที่จะต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนทั้งในสภาวะการณ์เร่งด่วนและสภาวะการณ์ปกติที่ต่อเนื่องและมีความสัมพันธ์กันในเชิงรูปแบบระบบ (Systems Modeling) นั้น

ฟิรลิตซ์ค่านวนศิลป์ (2543) ได้มองว่าการบริหารจัดการที่ตอบสนองสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ผู้บริหารหรือหน่วยงานหรือองค์กรที่จะมีการนำเอาระบบข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศที่เหมาะสมมีความน่าเชื่อถือสมบูรณ์ครอบคลุมเขตพื้นที่ความรับผิดชอบและมีความเป็นปัจจุบันมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาการวางแผนพัฒนาการติดตามและการประเมินผลโครงการเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่เร่งด่วนฟิรลิตซ์ค่านวนศิลป์ได้เสนอให้นำเอาหลักและเทคนิคของการวิเคราะห์ปัญหาและประเมินความต้องการแบบเร่งด่วน (Rapid Survey) มาใช้ในการปฏิบัติด้วยทั้งนี้ยังสะท้อนถึงความสัมพันธ์ในกรอบแนวคิดการบริหารจัดการเชิงระบบ (Systems Thinking) อีกเช่นเดียวกันซึ่งหมายถึงเทศบาลจำเป็นต้องนำเอาอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติมาวิเคราะห์เพื่อหาความเกี่ยวข้องหรือความสัมพันธ์ในแต่ละภารกิจที่รับผิดชอบในอันที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ในอีกหลายๆด้านดังเช่นความสามารถจัดการศึกษาให้แก่ชุมชนจะก่อให้เกิดการดูแลสุขภาพในขณะที่เดียวกันก็จะสามารถจัดการสิ่งแวดล้อมและพัฒนาอาชีพได้เป็นต้นวงจรการบริหารจัดการเชิงระบบนี้จะต้องมีการออกแบบระบบการปฏิบัติในระบบสนับสนุนและระบบบริการที่เกิดการต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน โดยอาศัยสารสนเทศเป็นเครื่องมือ

โกวิทย์พวงงาม (2549: 193 - 195) ได้กล่าวไว้ดังนี้การบริหารงานท้องถิ่นเป็นกระบวนการ (Process) ที่ต้องผ่านการตัดสินใจ (Decision Making) เพื่อวางยุทธศาสตร์โดยผ่านการใช้ความรู้ความสามารถของผู้บริหารงานท้องถิ่นและผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้อื่นและองค์กรหรือหน่วยงานความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามเป้าหมายจนเกิดผลสำเร็จ (Output)ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้การจะเป็นผู้บริหารงานท้องถิ่นที่ดีและประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ความเป็นศาสตร์หมายถึงผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาการบริหารมีแนวคิด (Concept) และทฤษฎี (Theory) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานท้องถิ่น ส่วนความเป็นศิลป์ หมายถึง ผู้บริหารงานท้องถิ่นมีทักษะมีจิตวิญญามนุษย์สัมพันธ์และมีภาวะผู้นำที่จะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จ ผู้บริหารงานท้องถิ่นที่บริหารงานจนทำให้องค์กรท้องถิ่นประสบผลสำเร็จ โดยสามารถใช้หลักการวิธีการทักษะต่างๆ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับในทุกระดับจนอาจเรียกได้ว่าเป็น “นักบริหารมืออาชีพ” (Professional Manager)

เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารท้องถิ่นในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานท้องถิ่นของท่านจึงขอเสนอข้อคิดในหลักบริหารทักษะการบริหารมาตรฐานการบริหารดังต่อไปนี้

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result & Based Management: BM)

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ได้ใช้ในยุโรปอเมริกาเหนือและออสเตรเลียมากกว่า 20 ปีแล้วเป็นรูปแบบของการบริหารที่เน้นความรับผิดชอบ (Accountability) ของรัฐบาลต่อประชาชน กระบวนการมุ่งผลสัมฤทธิ์มีชื่อเรียกได้หลายชื่อเช่น Management for Result, Management by Objective, Results Based Management

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์คือการบริหารที่เน้นผลสัมฤทธิ์ (Results) โดยมีตัวชี้วัดผลสำเร็จ (Indicators) ที่เป็นรูปธรรมซึ่งอาจเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{ผลสัมฤทธิ์ (Results)} = \text{ผลผลิต (Output)} + \text{ผลลัพธ์ (Outcome)}$$

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ในอีกลักษณะหนึ่งเป็นการจัดการทรัพยากรการบริหารอย่างประหยัด (Economy) การบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และการได้ผลงานที่บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Effectiveness)

เทคนิคการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ 8 ประการ

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์มีเทคนิคในการบริหารหลายประการซึ่งสรุปโดยสังเขปดังนี้

1. การวัดผลการปฏิบัติ (Performance Measurement) โดยใช้ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้
2. การเทียบงาน (Benchmarking) เป็นการพัฒนาองค์กรทางลัดโดยศึกษาองค์กรในสาขาเดียวกันที่ดีที่สุดแล้ววางแผนปฏิบัติงานให้ได้เหมือนองค์กรต้นแบบแสวงหากระบวนการทำงานกับปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาองค์กร
3. คุณภาพการให้บริการ (Service Quality) พัฒนาการให้บริการเพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงการบริหารมีความสะดวกในการรับบริการ (Accessibility and Convenience) ง่ายต่อความเข้าใจ (Simplicity) ให้บริการได้อย่างถูกต้อง (ความรวดเร็วและความปลอดภัย)
4. การตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Performance Auditing)

5. การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation)
6. การมอบอำนาจและให้อิสระในการทำงาน (Devolution and Autonomy)
7. การวางแผนองค์กรและแผนกลยุทธ์ (Corporate and Strategic Planning)
8. การทำสัญญาผลการปฏิบัติงาน (Performance Contracting)

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์จะประสบผลสำเร็จต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการคือผู้บริหารระดับสูงต้องมีความเข้าใจและสนับสนุนด้วยการกำหนดพันธกิจและแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน ใช้ข้อมูลผลการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการมีการจัดทำระบบข้อมูลเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

โกวิทย์พวงงาม (2549: 239 - 244) ได้กล่าวไว้ว่าความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นเป็นรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการท้องถิ่นสมัยใหม่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่สองแห่งได้มาตกลงร่วมมือกัน โดยสมัครใจเพื่อให้บริการสาธารณะอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น

นอกจากนี้ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นยังหมายถึงการร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาคประชาชนในพื้นที่อีกด้วย

ความสำคัญและเหตุผลของความร่วมมือกันระหว่างท้องถิ่น

การร่วมมือระหว่างท้องถิ่นมีความจำเป็นมากขึ้นในปัจจุบันเนื่องจากเหตุผลสำคัญหลายประการคือ

1. เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะการที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งมาร่วมกันดำเนินกิจกรรมให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการมากขึ้น โดยจะทำให้ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็วมีมาตรฐานเพราะเป็นการระดมทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ร่วมกันในบริการที่ลำพังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งเดียวไม่สามารถทำได้หรือทำไม่ได้มาตรฐานเช่นบริการด้านการบำบัดน้ำเสียการกำจัดขยะที่ใช้เทคโนโลยีทีุ่ดการซ่อมบำรุงถนน

2. เกิดความคุ้มค่าประหยัดโดยทั่วไปแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนมากมักมีรายได้ในการพัฒนาท้องถิ่นที่จำกัดการที่มีหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำทรัพยากรบางส่วนมารวมกัน (resources sharing) เพื่อบริหารการให้บริการแก่ประชาชนในขอบเขตที่กว้างขวางขึ้นย่อมก่อให้เกิดความคุ้มค่าประหยัดกว่าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวดำเนินการเองเช่นกิจการด้านการดับเพลิงซึ่งจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญการในการผจญเพลิงและช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากเพลิงไหม้และต้องจัดหารถดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิงตลอดจนการบำรุงรักษาซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมากกรณีเช่นนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีงบประมาณจำกัดย่อมไม่คุ้มค่าที่จะเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากในการจัดซื้อรถดับเพลิงและอุปกรณ์ดับเพลิงที่มีราคาแพงมาเก็บไว้รวมถึงการจ้างบุคลากรด้านนี้ไว้หนทางเลือกที่ประหยัดคุ้มค่าอาจได้แก่การซื้อบริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ใกล้เคียงที่มีความพร้อมด้านรถดับเพลิงและอุปกรณ์กำลังคนดับเพลิงในลักษณะคล้ายกับการซื้อประกันภัยรถยนต์ ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลักควรมีวิสัยทัศน์ให้บริการดับเพลิงที่ทันท่วงทีหรืออาจจัดตั้งเป็นคณะกรรมการดับเพลิง (Fire Board) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบอำนาจด้านการจัดการดับเพลิงให้แก่คณะกรรมการดับเพลิงและจัดสรรงบประมาณดำเนินการให้กับคณะกรรมการดับเพลิงหรือจัดตั้งกองทุนดับเพลิงโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมจัดสรรงบประมาณสมทบเป็นกองทุนในการจัดซื้อรถดับเพลิงอุปกรณ์ดับเพลิงและสามารถใช้ทรัพยากรได้เมื่อเกิดเหตุการณ์เพลิงไหม้ท้องถิ่นตน

3. ขยายการให้บริการได้หลายครอบคลุมพื้นที่กว้างขวางการที่หลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาร่วมมือกันจะทำให้สามารถให้บริการสาธารณะที่หลากหลายแก่ประชาชนครอบคลุมพื้นที่ได้มากขึ้นเช่นบริการด้านสาธารณสุขการประปาท้องถิ่นการบำบัดน้ำเสียสถานกำจัดขยะรวมซึ่งลำพังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวอาจกระทำได้บางบริการเท่านั้นแต่หากต้องการมีบริการอื่นเช่นประปาก็จำเป็นต้องร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายๆแห่งใกล้เคียงหรือใช้บริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ใกล้เคียง

4. การหลีกเลี่ยงการถูกยุบรวมในสถานการณ์ที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมากที่มีประชากรจำนวนน้อยเกิดไปและหรือมีรายได้ไม่เพียงพอในการบริหารงานจนไม่คุ้มค่าในการบริหารงานต่อไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวนี้ก็มีโอกาสที่ถูกยุบรวมเข้าด้วยกันเพื่อให้มีขนาดที่ใหญ่กว่าแต่หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กหลายๆแห่งมารวมกันในการจัดการให้มีและให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ได้ตามความต้องการของประชาชนและมีมาตรฐานแล้วก็ไม่จำเป็นต้องมีการยุบรวมเกิดขึ้น

กิจการที่ควรจะมีความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น

การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมมือดำเนินการใดร่วมกันนั้นคำตอบสุดท้ายจะอยู่ที่ว่าเมื่อร่วมกันทำแล้วจะตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนมากที่สุดเพียงใด

อย่างไรก็ตามก็มีแนวทางในการพิจารณาเลือกกิจการจะนำร่วมมือดังนี้

1. เป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเป็นกิจการที่ไม่มีกฎหมายห้ามมิให้ท้องถิ่นดำเนินการ
2. เป็นกิจการที่เมื่อร่วมมือกันทำแล้วก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการหรือการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้นกว่าเดิมเช่นกิจการดับเพลิงการท่องเที่ยว
3. เป็นกิจการที่เมื่อร่วมมือกันแล้วก่อให้เกิดความคุ้มค่าประหยัดกว่าที่จะทำเพียงลำพังองค์กรเดียวเช่นกิจการดับเพลิงการบำบัดน้ำเสียการกำจัดขยะมูลฝอยรวม
4. เป็นกิจการที่เมื่อร่วมมือกันทำแล้วทำให้บริการนั้นได้มาตรฐานหรือมีมาตรฐานที่สูงขึ้นเช่นบริการด้านสาธารณสุขบริการด้านน้ำสะอาดเพื่อการบริโภค
5. เป็นกิจการที่เมื่อร่วมมือกันแล้วทำให้ทุกฝ่ายที่เข้าร่วมมีความพึงพอใจและเกิดประโยชน์แก่ประชาชน

หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น

การร่วมมือระหว่างท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายไม่เฉพาะระหว่างผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะร่วมมือกันเท่านั้นแต่ยังรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องจากภาคส่วนอื่นด้วยดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐได้แก่หน่วยงานส่วนกลางที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนส่งเสริมกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะมีบทบาทในการออกกฎหมายกฎระเบียบที่เอื้อต่อความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นรวมถึงหน่วยงานในส่วนภูมิภาคที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. องค์กรภาคประชาชนได้แก่ประชาชนผู้ที่เดือดร้อนหรือได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. องค์กรภาคท้องถิ่นได้แก่การที่ผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่นของหลายท้องถิ่นมาร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาและหรือให้บริการสาธารณะที่จำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน

ปัจจัยต่างๆที่ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น

ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นเกิดขึ้นได้จากปัจจัยสำคัญหลายประการเช่น

1. จากความสมัครใจของผู้บริหารท้องถิ่นเองที่ต้องการจะจัดให้มีบริการที่หลากหลาย และได้มาตรฐานสูงแก่ประชาชนในท้องถิ่น
2. จากการส่งเสริมสนับสนุนเชิงนโยบายและมาตรการจากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. จากความต้องการหรือการเรียกร้องบริการที่หลากหลาย และได้มาตรฐานของประชาชน
4. จากข้อจำกัดความสามารถในการให้บริการสาธารณะของท้องถิ่นเพียงลำพังองค์กรเดียว ทำให้ไม่อาจจัดให้มีบริการได้หรือให้บริการได้ไม่ทั่วถึงหรือไม่ได้มาตรฐาน
5. จากความจำเป็นในการหลีกเลี่ยงที่จะถูกยุบรวมตามนโยบายของรัฐบาล

รูปแบบความร่วมมือระหว่างท้องถิ่น

ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบดังนี้

1. การมีอำนาจการบริหารร่วมกัน (Shared power cooperation) เป็นรูปแบบการร่วมมืออย่างเป็นทางการแบบ“สหการ” (Syndicate) โดยมีกฎหมายบัญญัติให้สามารถทำได้ในรูปของการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสองแห่งหรือมากกว่าตกลงที่จะร่วมกันดำเนินกิจการให้บริการสาธารณะบางอย่างโดยมีการจัดตั้งองค์กรในรูป“คณะกรรมการการบริหาร” คณะกรรมการนี้มีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มาร่วมมือกันจะเลือกตัวแทน (ซึ่งมักจะเป็นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น) ในจำนวนเท่าๆกันเข้าเป็นคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการนี้จะได้รับมอบอำนาจในการบริหารนั้นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมมือกัน ทำให้องค์กรที่จัดตั้งขึ้นมีอิสระมากพอสมควรในการบริหารงานและรายงานผลการดำเนินงานต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมกันเป็นประจำทุกปี

2. การมีข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันหรือกับหน่วยงานอื่น (intergovernmental cooperation) เป็นความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับองค์กรอื่นเช่นระหว่างเทศบาลกับเทศบาลหรือเทศบาลกับ องค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานภาครัฐเช่นเทศบาลกับ กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นต้น โดยมีการลงนามในข้อตกลง (agreement) ที่จะร่วมกันดำเนินการ ให้บริการสาธารณะหรือกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นองค์กรที่ทำหน้าที่บริหารกิจการ ร่วมมือกันอาจเป็นในรูปของคณะกรรมการการร่วมมือประกอบด้วยตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและหน่วยราชการอื่นที่เข้าร่วมแต่องค์กรบริหารร่วมนี้ไม่จำเป็นต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล

3. การให้ดำเนินการแทน (entrustment) เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของความร่วมมือระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองหรือกับหน่วยงานรัฐอื่นในกรณีท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หนึ่งไม่สามารถจะให้บริการสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ได้เนื่องจากข้อจำกัด ด้านรายได้และหรือต้องอาศัยความรู้ความชำนาญด้านเทคนิคสูงที่ท้องถิ่นไม่มี

สรุปได้ว่าการบริหารหมายถึงการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรให้มี ประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรคือการบรรลุ วัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพผู้ศึกษาจึงได้นำแนวคิดนี้มาเป็นส่วนหนึ่งของกรอบแนวคิดการ วิจัยเพราะว่าความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านจะประสบความสำเร็จได้นั้นส่วนหนึ่งก็มาจากการ บริหารจัดการที่ดี

การบริหารงานในความหมายทางบริหารอาจมองได้ 2 ความหมายคือ

1. ในความหมายที่กว้างหมายถึงการบริหารงานของรัฐที่บริหาร โดยหน่วยงานต่างๆของ รัฐบาลเช่นกระทรวงทบวงต่างๆ

2. ในความหมายที่แคบหมายถึงการดำเนินงานของฝ่ายบริหารซึ่งมีการบริหารในระดับ ของชั้นของการบังคับบัญชาโดยมีผู้บริหารระดับสูง (administration) และนักบริหาร(executives) ระดับรองลงมาเป็นผู้กำหนดนโยบายและดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

ปัญหาสำคัญของการที่จะทำให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวก็คือทำอย่างไรที่ ผู้บริหารงานสามารถดำเนินงานรวมกลุ่มทรัพยากรทั้งที่เป็นตัวตนและวัตถุให้สามารถร่วมกันปฏิบัติงาน ให้หน่วยงานดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

การบริหารงานจะเกิดขึ้นได้ต้องมีเงื่อนไขที่สำคัญอย่างน้อย 3 ประการต่อไปนี้คือ

1. มีเป้าหมาย (goals) หรือวัตถุประสงค์ (objectives) ที่แน่นอนกล่าวคือจะต้องรู้ว่าดำเนินการทำไมเพื่ออะไรและต้องการสิ่งใดจากการดำเนินการนั้นหากไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แล้วก็ไม่มีความหมายที่จะทำ“การบริหาร” เพราะการดำเนินงานต่างๆจะไม่มีวันสิ้นสุดและไม่มีผลสำเร็จ

2. มีทรัพยากรในการบริหาร (resources) ซึ่งประกอบด้วยคน (man) เงิน (money) วัสดุ (materials) และวิธีการบริหาร (management of method) ซึ่งอาจเรียกว่าหลัก 4 M'S ในการบริหารงานสมัยใหม่อาจเพิ่มตลาด (market) เครื่องจักร (machine) และขวัญ (morale) เข้าไว้ด้วยแล้วแต่ความเหมาะสมและความสามารถขององค์กรที่จะใช้ทรัพยากรนั้นๆหากขาดทรัพยากรในการบริหารการบริหารจะเกิดขึ้นไม่ได้ดังนั้นการบริหารจึงเป็นการเลือกใช้สิ่งต่างๆเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดคือต้องเลือกใช้วิธีการบริหารที่จะให้มีการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดด้วยเวลาและขบวนการดำเนินงานน้อยที่สุดเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. มนุษย์และความรู้ความสามารถในการดำเนินการ (man and knowledge) ในการบริหารงานจำเป็นต้องมีผู้ร่วมกันดำเนินการอย่างน้อย 2 คนหรือมากกว่าขึ้นไปและต้องเป็นบุคคลที่พร้อมที่จะทำงานโดยมีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานด้วย

Luther Gulick and Lyndall Urwick, อ้างในจันทรานี สงวนนาม 2545: 21) กล่าวว่าการบริหารงานที่ดีต้องมีลักษณะขั้นตอนของกระบวนการบริหาร 7 ขั้นตอนซึ่งเรียกย่อๆว่า POSDCORB ดังนี้คือ

P = Planning คือการวางแผนหมายถึงการเตรียมการเพื่อจะดำเนินงานในอนาคตการวางแผนนี้จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์การจัดทำโครงการและการประเมินผลที่คาดว่าจะได้รับ

O = Organizing คือการจัดส่วนงานหรือการจัดองค์การซึ่งรวมถึงการจัดการการประสานงานระหว่างผู้ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

S = Staffing คือการจัดบุคคลเข้าทำงานหมายถึงการจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้าทำงานและต้องให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้วย

D = Directing คือการอำนาจหรือการสั่งการเป็นการศึกษาถึงกระบวนการตัดสินใจ
วิธีการควบคุมงาน

Co = Coordinating คือการประสานงานหมายถึงการร่วมมือประสานงานกันเพื่อให้บรรลุซึ่ง
เป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารเพื่อการทำงานเป็น
หมู่คณะ

R = Reporting คือการรายงานผลการปฏิบัติหมายถึงการศึกษาวิธีการประเมินผลการ
ปฏิบัติงานการติดตามผลการทำงาน

B = Budgeting คือการจัดทำงบประมาณศึกษาเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินในการบริหารเพื่อให้
การใช้จ่ายเป็นไปตามเป้าหมายของการบริหาร

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

นักวิชาการด้านการพัฒนาจำนวนมากให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาว่าการพัฒนาสามารถ
แก้ปัญหาและเปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการเรียนรู้ร่วมกันจากการกระทำ
ระหว่างประชาชนจึงมีการกล่าวถึงการมีส่วนร่วมมากขึ้นในยุคปัจจุบัน

ในขณะที่สังคมไทยแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม (A Theory of Participation) เป็นแนวคิด
ที่สำคัญในการพัฒนาชนบทที่ปรากฏในสังคมไทยนับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2520 และปรากฏใน
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) เป็นต้นมาและมีการให้
ความหมายไว้หลากหลายในแต่ละช่วงเวลาเช่นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5
บรรจุการมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นการสนับสนุนการพัฒนาที่สนับสนุนให้ชาวบ้านช่วยเหลือตนเองได้
และสร้างการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการพัฒนาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) เน้นให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาของสังคมสมัยใหม่และระบบ
ตลาดอย่างแนบแน่นแต่ความหมายดังกล่าวต้องมาชะงักในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 8 (2541-2545) เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจการมีส่วนร่วมถูกเปลี่ยนนัยเป็นเรื่องของการกระจายอำนาจ
ทางการปกครองมีการตั้งเอาองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และภาคสาธารณะเข้ามามีส่วนร่วม
ในการพัฒนาภายใต้กรอบเศรษฐกิจพอเพียงและยังคงนัยยะของความหมายเช่นนี้จนถึงปัจจุบัน
(Riggand Jonathan, 2008 อ้างใน โกวิทย์พวงงาม, 2553)

มนตรีกรพุมมาลย์ (2545: 92-94) ได้กล่าวถึงเรื่องการมีส่วนร่วม (Participation) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การตัดสินใจ
2. การดำเนินกิจกรรม
3. การร่วมรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมจากกิจกรรมนั้น

บริบทหรือเงื่อนไขแวดล้อมของการมีส่วนร่วมประกอบไปด้วย

1. ลักษณะของโครงการ โดยพิจารณาจากลักษณะของสิ่งนำเข้า (ความซับซ้อนของเทคโนโลยี และทรัพยากรที่ต้องการ) ลักษณะประโยชน์ที่ได้รับ (เป็นรูปธรรมนับได้ความน่าจะเป็นไปได้และความเร็วที่ได้รับ) และลักษณะหรือรูปแบบที่ต้องกำหนด (การเชื่อมโยงโครงการความยืดหยุ่นของโครงการ การเข้าถึงการบริหารจัดการ โครงการและการครอบคลุมเนื้อหาโครงการ)

2. สภาพแวดล้อมของงานหรือกิจกรรมตามโครงการ ได้แก่ ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ (ประสบการณ์และการรับรู้เรื่องราวต่างๆ) ปัจจัยทางด้านกายภาพและธรรมชาติ (ภูมิศาสตร์และชีวภาพ) และปัจจัยทางสังคม (วัฒนธรรมสังคมการเมืองและเศรษฐกิจ)

ความหมายของการมีส่วนร่วม

United Nation (1978 อ้างในอนุรักษ์สิงห์ชัย, 2545) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะที่เป็นกระบวนการพัฒนาว่าหมายถึงการเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในด้านต่างๆ ได้แก่ กระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคมและการจัดการทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้นตลอดจนการปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการต่างๆ โดยสมัครใจ

Turton(1987 อ้างในอนันท์กาญจนพันธ์, 2544) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมหมายถึงความพยายามจัดตั้งร่วมกันเพื่อเพิ่มความสามารถของตนในการเข้าควบคุมทรัพยากรและสถาบันต่างๆตามสถานการณ์ทางสังคมขณะหนึ่งโดยกลุ่มคนที่มักถูกกีดกันจากอำนาจควบคุมนั้น

ทงนศักดิ์คุ้มไชน้ำ (2540: 93) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนคือกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาร่วมคิดร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาตนเองร่วมให้ความคิดสร้างสรรค์ความรู้และความชำนาญร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนคือกระบวนการที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสและได้ใช้โอกาสที่ได้รับแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึกนึกคิดแสดงออกซึ่งสิ่งที่ตนมีตนต้องการปัญหาที่กำลังเผชิญตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหาและลงมือปฏิบัติโดยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกน้อยที่สุด

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนคือกระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริมชักนำสนับสนุนและโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในรูปของบุคคลกลุ่มคนชมรมสมาคมมูลนิธิและองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่างๆให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกัน

ปาริชาติวลัยเสถียร (2542: 115-116) สรุปถึงการมีส่วนร่วมว่ามีความหมาย 2 ลักษณะคือ

1. การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนาโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการได้แก่การร่วมกันค้นหาปัญหาการวางแผนการตัดสินใจการระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีในท้องถิ่นการบริหารจัดการการติดตามประเมินผลรวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยการพัฒนาดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน

2. การมีส่วนร่วมในนัยทางการเมืองแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

2.1. การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของชุมชนอันจะก่อให้เกิดกระบวนการและโครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตนและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา

2.2. การเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐจากส่วนกลางมาเป็นการพัฒนาที่ประชาชนมีบทบาทหลักโดยการกระจายอำนาจการวางแผนจากส่วนกลางมาเป็นส่วนภูมิภาคเพื่อให้ภูมิภาคมีลักษณะเป็นเอกเทศให้มีอำนาจทางการเมืองการบริหารมีอำนาจต่อรองในการจัดสรรทรัพยากรอยู่ในมาตรฐานเดียวกันโดยประชาชนสามารถตรวจสอบได้อาจกล่าวได้ว่าเป็นการคืนอำนาจ (Empowerment)

ในการพัฒนาให้แก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของตนเองทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการ
พัฒนาที่เท่าเทียมกันของชายและหญิง (Gender) ในการดำเนินงานพัฒนาด้วย

วิชุดามาตันบุญและสมนึกชัชวาลย์ (2546: 10) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมหมายถึง
กระบวนการทำงานซึ่งประชาชนเข้าไปเกี่ยวข้องในกระบวนการและขั้นตอนต่างๆของกิจกรรมด้วย
ความสมัครใจซึ่งวัตถุประสงค์ตรงกันคือเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

อรรถกัณฑ์ผล (2546: 2-2) ยังกล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการ
ซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น
เพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่างๆเกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุก
ฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผลเพื่อให้
เกิดความเข้าใจและการรับรู้เรียนรู้การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกันซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ
ทุกฝ่าย

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมหมายถึงการที่บุคคลได้เข้าไปเกี่ยวข้องใน
กระบวนการทำงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการไม่ว่าจะเป็นการแสดง
ความคิดเห็นโดยรวมไปถึงการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ลักษณะการมีส่วนร่วม

Cohen and Uphoff (1980: 213-218 อ้างในนรินทร์กาญจนฤกษ์, 2542: 45) ได้สร้างกรอบ
พื้นฐานเพื่อการอธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมโดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบคือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision - Making) ซึ่งอาจเป็นการตัดสินใจตั้งแต่ใน
ระยะเริ่มการตัดสินใจในช่วงของกิจกรรมและการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (Implementation) ซึ่งอาจเป็นไปในรูปของ
การเข้าร่วมโดยการให้มีการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรการเข้าร่วมในการบริหารและการร่วมมือ
รวมทั้งการเข้าร่วมด้วยการร่วมแรงร่วมใจ
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ซึ่งอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุ
ทางสังคมหรือโดยส่วนตัว

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งนับเป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

ไพร์ตันเคเซอร์รินทร์ (2527: 6-7) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือวางแผนหรือ โครงการหรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไขปัญหาความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่จำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย
8. ร่วมควบคุมติดตามประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้โดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ปาริชาตวิสัยเสถียร (2542: 146) ยังได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมว่าอาจแบ่งโดย

1. การสนับสนุนทรัพยากรคือการสนับสนุนเงินวัสดุอุปกรณ์แรงงานหรือการช่วยทำกิจกรรมคือการเข้าร่วมในการวางแผนการประชุมแสดงความคิดเห็นการดำเนินการติดตามและประเมินผล
2. อำนาจหน้าที่ของผู้เข้าร่วมคือเป็นผู้นำเป็นกรรมการเป็นสมาชิกซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมนี้แสดงถึงระดับอำนาจของผู้เข้าร่วมจึงมีการโต้แย้งว่าการมีส่วนร่วมโดยใช้วิธีการพัฒนาความสามารถของประชาชนเป็นเพียงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเพียงบางส่วนเพราะหลาย

กรณีประชาชนไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการตัดสินใจทางออกที่ควรเป็นคือการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) แก่ประชาชน

กระบวนการมีส่วนร่วม

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนานั้นถือเป็นหัวใจหนึ่งที่มีสำคัญในการทำให้งานพัฒนาสามารถบรรลุไปได้ตามวัตถุประสงค์

อकिनรพีพัฒน์ (2531: 49) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมว่ามีอยู่ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาการพิจารณาปัญหาและจัดระดับความสำคัญของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุของปัญหา
3. การมีส่วนร่วมในการค้นหาพิจารณาหาแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหา
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลของกิจกรรมและสรุปผลโครงการ

ปาริชาติวลัยเสถียร (2542: 143) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วมไว้ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในการศึกษาชุมชนจะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้ร่วมกันเรียนรู้สภาพของชุมชนการดำเนินชีวิตทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำงานและร่วมกันค้นหาปัญหาตลอดจนการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนโดยจะมีการรวมกลุ่มอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเพื่อการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์วิธีการแนวทางการดำเนินงานและทรัพยากรที่จะต้องใช้
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาโดยการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์แรงงานเงินทุนหรือเข้าร่วมบริหารงานการใช้ทรัพยากรการประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนาเป็นการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านวัตถุและจิตใจโดยอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันของบุคคลและสังคม

5. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในการพัฒนาเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้ทันที

การนำเทคนิคการมีส่วนร่วมไปใช้ในการจัดการ โครงการจะเกิดผลประโยชน์อย่างมากดังที่จะกล่าวถึงดังต่อไปนี้ (Creighton, 1992 อ้างใน วันชัยวัฒน์ศัพท์และคณะ, 2548)

1. เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจช่วยให้เกิดความกระฉับในวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบายนั้นๆได้
2. การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาเกิดผลในการยอมรับอย่างสูงต่อการตัดสินใจโดยกลุ่มซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียในการตัดสินใจนั้นๆจะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติและทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย
3. การสร้างฉันทามติก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้กรณีลดความขัดแย้งทางการเมืองและสร้างให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ
4. การเพิ่มความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติสร้างให้ประชาชนมีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของในการตัดสินใจและจะรู้สึกกระตือรือร้นในการที่จะช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
5. การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าโดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นจะช่วยลดการเผชิญหน้าที่รุนแรงได้
6. การดำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรมด้วยการใช้กระบวนการตัดสินใจที่โปร่งใสและน่าเชื่อถือต่อสาธารณชนเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจถึงเหตุผลที่นำไปสู่การตัดสินใจนั้นๆ
7. การคาดคะเนความหวังกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชนทำให้เจ้าหน้าที่มีความรู้สึกที่ไวต่อความหวังกังวลของประชาชนและเกิดความตระหนักในการตอบสนองต่อความหวังกังวลของประชาชน
8. การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชนเป็นเวทีในการฝึกที่มีประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่นในอนาคต

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งละ 1 ล้านบาทเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็กในครัวเรือน ทั้งนี้เป็นการมุ่งแก้ปัญหาความยากจนโดยมีหลักการดังนี้

1. หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ความเป็นมาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้กล่าวถึงนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะประสบความสำเร็จได้ควรประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ประการคือ

1.1 ความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งความพร้อมของคนและครัวเรือน การควบคุมดูแลกันเองในหมู่บ้านและชุมชนเมืองประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุน สังกมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองเช่นกลุ่มออมทรัพย์ธนาคารหมู่บ้านกองทุนอาชีพกองทุนสวัสดิการฯลฯ

1.2 การบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนหมู่บ้านทั้งในส่วนของเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกับกองทุนทางสังคมของชุมชนและกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้กองทุนดังกล่าวมีการบริหารจัดการที่สอดคล้องและเกื้อกูลกัน

1.3 การปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางให้หมู่บ้านเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการพัฒนามาเป็นของหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนในด้านวิชาการและด้านการจัดการกองทุน

1.4 การติดตามและประเมินผลโดยมีตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและการพึ่งพาตนเองเพื่อความโปร่งใสและประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 2544: 1- 5)

2. ปรัชญาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.1 เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น

2.2 ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง

2.3 เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน

- 2.4 เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้กันระหว่างชุมชนราชการและประชาสังคม
- 2.5 กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

3. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดังนี้

- 3.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพสร้างงานสร้างหรือเพิ่มรายได้การลดรายจ่ายและสร้างสัมพันธภาพที่ดีแก่ประชาชน
- 3.2 ส่งเสริมท้องถิ่นชุมชนให้มีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน
- 3.3 เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองโดยการเรียนรู้และคิดริเริ่มเพื่อแก้ปัญหาของตนเองมีการสร้างศักยภาพของตนเองและมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง
- 3.4 เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันชุมชนท้องถิ่นและสังคมโดยรวม
- 3.5 เสริมสร้างให้ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพและความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

4. ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีระเบียบที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 4.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติพ.ศ. 2544
- 4.2 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- 4.3 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติพ.ศ. 2544 ประกอบไปด้วย 9 หมวดดังนี้

หมวดที่ 1 ข้อความทั่วไป

เป็นหมวดที่ว่าด้วยการให้คำจำกัดความข้อความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและ

ชุมชนเมืองแห่งชาติว่ามีความหมายอย่างไรเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจและเกิดความชัดเจน

หมวดที่ 2 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

เป็นหมวดที่ว่าด้วยปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง วัตถุประสงค์ของโครงการองค์ประกอบของกองทุนว่ามีเงินและทรัพย์สินได้มาจากที่ใดบ้าง ระเบียบการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์กองทุนและหลักการจัดสรรและพิจารณาอนุมัติเบิกจ่ายเงิน จากบัญชีเข้าสู่กองทุนการบริหารจัดการกองทุนการมีระบบตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน ของคณะกรรมการ โดยสมาชิกรวมทั้งอำนาจการระงับการเบิกจ่าย

หมวดที่ 3 คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เป็นหมวดที่ว่าด้วยการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนจากหน่วยราชการต่างๆรวมถึง ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่คณะอนุกรรมการสนับสนุนรวมถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของ คณะอนุกรรมการสนับสนุนประกอบด้วยใครบ้างจำนวนเท่าใดตลอดจนแต่งตั้งคณะทำงาน

หมวดที่ 4 คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

เป็นหมวดที่ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานปลัดจังหวัดเป็นรองประธานผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชน 5 คนและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นๆจำนวน 5 คนกำหนดอำนาจหน้าที่ของ คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดและการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ เพื่อรับมอบหมายงานต่อจากคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

หมวดที่ 5 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เป็นหมวดที่ว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในแต่ละกองทุนต้องมีคณะกรรมการกองทุนจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วยกรรมการชายและหญิงในสัดส่วนเท่าเทียมกันหลักเกณฑ์วิธีการคัดเลือกกรรมการ กองทุนคุณสมบัติอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองวาระการ ดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการการพ้นจากตำแหน่งระเบียบการประชุมการวินิจฉัยชี้ขาด ของที่ประชุม

หมวดที่ 6 กองทุนและสมาชิก

เป็นหมวดที่ว่าด้วยองค์ประกอบของเงินและทรัพย์สินของกองทุนข้อกำหนดและเงื่อนไขของผู้ที่เป็นสมาชิกรับสมัครสมาชิกรกำหนดระเบียบของกองทุนในการถือหุ้นหรือมีเงินฝากตั้งจะไว้ที่กองทุนและการชำระค่าหุ้นการเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปีการออกเสียงลงคะแนน

หมวดที่ 7 การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เป็นหมวดที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาการอนุมัติเงินกู้การกำหนดอัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาชำระคืนเงินกู้อำนาจการจัดการกรณีผู้กู้ผิดสัญญาคณะกรรมการมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มตามจำนวนได้ทันที

หมวดที่ 8 การทำบัญชีและการตรวจสอบ

เป็นหมวดที่ว่าด้วยการจัดทำบัญชีของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการการจัดการระบบตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเงินการบัญชีและการพัสดุการจัดสรรกำไรสุทธิ

หมวดที่ 9 บทเฉพาะกาล

เป็นหมวดที่ว่าด้วยการกำหนดการและวิธีการตั้งคณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้านจำนวนครัวเรือนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของครัวเรือนทั้งหมดเปิดเวทีชาวบ้านในการดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนการยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งกองทุนการเปิดบัญชีออมทรัพย์ชื่อบัญชี (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 2544: 11-15)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยพอสรุปได้ว่าการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาทเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนและกระจายโอกาสให้คนยากจนเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นการพัฒนาอาชีพสร้างงานสร้างรายได้ลดรายจ่ายให้ชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการกองทุนเองโดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติพ.ศ.2544 ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ

บทบาทของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตามนโยบายของรัฐบาลในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนละ 1 ล้านบาทเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในชุมชนและวิสาหกิจชุมชนขนาดเล็กในครัวเรือนซึ่งเงินทุนดังกล่าวมีลักษณะเป็นเงินทุนของหมู่บ้านเมื่อสมาชิกผู้กู้เงินไปเพื่อสร้างงานสร้างรายได้แล้วต้องคืนเงินกู้ไปให้กองทุนโดยมีแนวทางและหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านคือให้ชาวบ้านคิดเองทำเองโดยมีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นผู้มีบทบาทสำคัญสำหรับภาคราชการจะมีหน้าที่เป็นเพียงผู้วางกรอบนโยบายหลักเกณฑ์สำคัญรวมทั้งให้คำปรึกษาและคำแนะนำทางวิชาการเท่านั้นเช่นการกำหนดหลักเกณฑ์ให้กองทุนหมู่บ้านสามารถนำดอกผลที่เกิดจากเงินที่ได้รับมอบหรือทรัพย์สินที่กองทุนได้รับบริจาคเพื่อนำไปใช้ในกิจการของกองทุนหมู่บ้านไปใช้ในกิจการสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองในเขตความรับผิดชอบของกองทุนหมู่บ้านนั้น (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 2544: 1-2)

ในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นคณะกรรมการมีบทบาทสำคัญยิ่งดังนั้นประชาชนจึงต้องเลือกสรรคนดีเป็นกรรมการกองทุนเพื่อทำหน้าที่บริหารกองทุนของประชาชนโดยมีวิธีการและขั้นตอนในระยะแรกคือการจัดเวทีชาวบ้านเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสิบห้าคนประกอบด้วยกรรมการทั้งชายและหญิงในสัดส่วนเท่าเทียมกันหรือใกล้เคียงกันตามระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติซึ่งกรรมการต้องมีคุณสมบัติดังนี้เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านหรือชุมชนมาไม่น้อยกว่า 2 ปีเป็นผู้มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปเป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนามีความรับผิดชอบเสียสละมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่ติดการพนันไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดไม่มีประวัติเสียด้านการเงินและยึดมั่นระบอบประชาธิปไตยไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไร้ความสามารถไม่เคยรับโทษจำคุกเว้นแต่โทษที่กระทำโดยประมาทไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือไม่เคยกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินแต่ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุกไม่เคยถูกไล่ออกหรือให้ออกจากราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งไม่เคยถูกให้ออกจากคณะกรรมการกองทุนด้วยมติของคณะกรรมการหรือมติของสมาชิกนอกจากนี้ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติดังกล่าวยังกำหนดให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีหน้าที่ดังนี้

1. จัดทำระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุน(กตกา)

กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองตนเอง โดยมีประเด็นที่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดคือ

1.1 วงเงินกู้ยืมรายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาทหากเกินต้องให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดแต่รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท

1.2 ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ยืมไม่เกินหนึ่งปีและประเด็นอื่นๆคณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของสมาชิกเป็นผู้กำหนด

2. เมื่อจัดทำระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการกองทุนแล้วคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกจะต้องร่วมกันดำเนินการตามกติกาท่างไว้เช่น

2.1 การรับสมาชิก

2.2 การระดมทุน

2.3 การจัดทำระบบบัญชี

2.4 การจัดระบบตรวจสอบ

2.5 การมอบหมายภารกิจความรับผิดชอบของกรรมการ

2.6. อื่นๆ

3. การขอรับการจัดสรรเงินจากรัฐบาลเมื่อกองทุนได้ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเรียบร้อยแล้วสามารถขอรับการจัดสรรเงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีขั้นตอนดังนี้

3.1 การขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3.1.1 จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบกทบ.2 ซึ่งขอรับแบบกทบ.1จากคณะอนุกรรมการระดับอำเภอ

3.1.2 ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสินหรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องคือระเบียบข้อบังคับของกองทุน

3.1.3 เปิดบัญชีกับธนาคาร

4. รับจัดสรรเงินเมื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติอนุมัติเงินจัดสรรตามผลการประเมินความพร้อมแล้วแจ้งให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทราบเมื่อกองทุน

ได้รับแล้วจึงติดต่อธนาคารเพื่อทำหลักฐานการรับเงิน (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี 2544: 6-10)

นอกจากการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแล้วยังมีระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544 ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานไว้ 9 ข้อได้แก่

1. บริหารจัดการกองทุนรวมทั้งตรวจสอบกำกับดูแลจัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุนเพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่นที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
2. ออกระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดและต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก
3. รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิกทั้งที่เป็นกลุ่มองค์กรชุมชนหรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
4. ตรวจสอบและจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมครัวเรือนและวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้นตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูลดังกล่าวของกองทุนอื่นที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
5. พิจารณาให้กู้เงินตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด
6. ทำนิติกรรมสัญญาหรือดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน
7. จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกันหรือตามที่สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอและจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้อง
8. จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับจัดสรรดอกผลผลตอบแทนหรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุดเนื่องจากคณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามหรือบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี 2544: 18-19)

จากบทบาทของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดังกล่าวผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีหน้าที่ที่สำคัญได้แก่บริหารจัดการดูแลรักษา เงินกองทุนหมู่บ้านออกระเบียบรับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการประกอบ อาชีพพิจารณาคำร้องขอกู้ยืมเงินกองทุนติดตามการชำระคืนเงินกู้ยืมทำให้เงินกองทุนเกิดการ หมุนเวียนขยายผลและจัดทำบัญชีการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ดังกล่าวออกเป็น 5 ด้านได้แก่การดำเนินการการจัดเก็บข้อมูลการกำหนดกลุ่มเป้าหมายการ ประสานงานและการติดตามผลการดำเนินการ

1. ด้านการดำเนินการหมายถึงระดับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกี่ยวกับการออก ระเบียบข้อบังคับเรียกประชุมสมาชิกให้คำแนะนำแก่สมาชิกในการวางแผนกู้เงินกองทุนการ วางแผนในการประกอบอาชีพและให้คำแนะนำในการเขียน โครงการจัดสรรผลประโยชน์พิจารณา อนุมัติเงินกู้และอนุมัติโครงการประชาสัมพันธ์โครงการและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตาม โครงการ

2. ด้านการจัดเก็บข้อมูลหมายถึงระดับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกี่ยวกับการสำรวจและ จัดเก็บข้อมูลการเป็นสมาชิกภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและกองทุนอื่นๆที่มีอยู่แล้วใน หมู่บ้านและชุมชนเมืองจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือนและ วิสาหกิจชุมชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำรวจและจัดเก็บข้อมูลของกองทุนอื่นๆที่มีอยู่แล้วใน หมู่บ้านและชุมชนเมือง

3. ด้านการกำหนดกลุ่มเป้าหมายหมายถึงระดับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกี่ยวกับ การประชุมแก้ไขปัญหาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับกองทุนอื่นๆที่มีอยู่แล้วการจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาของผู้ที่จะกู้เงินกองทุนและพิจารณาวงเงินกู้ให้แก่สมาชิกที่ขอเงินกองทุน เหมาะสมกับการประกอบอาชีพพิจารณาคัดเลือกผู้ขอเงินให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ จำเป็น

4. ด้านการประสานงานหมายถึงระดับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกี่ยวกับการ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่คณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน

เมืองระดับต่างๆหน่วยงานอื่นและสมาชิกเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณวิทยากรให้ความรู้ในเรื่องการประกอบอาชีพรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกเพื่อนำไปปรับปรุงในการบริหารกองทุนและเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงานหมายถึงระดับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดอ่างทองเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและหลักฐานต่างๆให้สมาชิกคัดเลือกผู้ตรวจสอบบัญชีรับจ่ายเงินกองทุนให้คำแนะนำวิธีการและคำปรึกษาการชำระคืนเงินกู้แก่สมาชิกติดตามและเร่งรัดการส่งคืนเงินกู้ประเมินผลการประกอบอาชีพของสมาชิกและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนในแต่ละขั้นตอน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้บ้างแล้วในหลายๆท่านซึ่งผู้วิจัยได้ยกมากล่าวถึงดังนี้

กมลลักษณ์ดิษยพันธ์ (2545) ได้ศึกษาศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่พบว่าในการจัดการกองทุนหมู่บ้านเริ่มจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนเมื่อแรกรวมกลุ่มกันเพื่อจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนในระดับดีรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็นการตัดสินใจในการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านและร่วมปฏิบัติตามระเบียบที่ตั้งไว้มีการสมัครเข้าเป็นสมาชิกมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้านดำเนินกิจกรรมกองทุนร่วมกันเช่นการระดมทุนการถือหุ้นการค้าออมทรัพย์สัจจะรายเดือนสมาชิกและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านให้ความร่วมมือในการประชุมสม่ำเสมอคณะกรรมการได้จัดทำรายงานการประชุมและบัญชีแจ้งให้ทราบเป็นครั้งคราวทางด้านศักยภาพของสมาชิกพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับปานกลางปัญหาและอุปสรรคที่พบคือเงินกองทุนไม่เพียงพอควรปรับเพิ่มให้เหมาะสมกับขนาดของหมู่บ้านอัตราดอกเบี้ยสูงระยะเวลาการกู้ยืมสั้นเกินไปควรปรับลดดอกเบี้ยและขยายเวลาการกู้ยืมตามลักษณะโครงการคณะกรรมการยังขาดเงินทุนในการบริหารจัดการควรจัดสรรค่าตอบแทนให้กับคณะกรรมการอย่างเพียงพอเป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน

ราชนทร์บุญวงศ์(2549) ได้ศึกษาเรื่อง“ศักยภาพในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้เป็นธนาคารของหมู่บ้านบ้านป่าไผ่กลางอำเภอสันกำแพงจังหวัดเชียงใหม่”ผลการศึกษากการปรับเปลี่ยนจากกองทุนหมู่บ้านเป็นธนาคารหมู่บ้านพบว่าหลังจากที่ดำเนินงานในรูปแบบของกองทุนหมู่บ้านมาแล้วเป็นระยะเวลา4 ปีประสบผลสำเร็จในการบริหารงานโดยได้รับการประเมินผลจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอให้อยู่ในระดับAAประกอบกับได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสันกำแพงและธนาคารออมสินสาขาสันกำแพงในด้านเงินลงทุนและความรู้ในการจัดตั้งเป็นธนาคารหมู่บ้านรวมถึงความพร้อมของสมาชิกในการบริหารงานในรูปแบบธนาคารหมู่บ้านดังนั้นจึงทำให้กองทุนหมู่บ้านบ้านป่าไผ่กลางได้ยกระดับเป็นธนาคารหมู่บ้านเมื่อธันวาคมพ.ศ.2547ผลสำเร็จที่เกิดจากปัจจัยด้านคณะกรรมการกองทุนพบว่าคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานกองทุนอยู่ในระดับดีมากส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและมีผลการปฏิบัติงานทางด้านต่างๆอยู่ในระดับดีมากเกี่ยวกับการประชุมชี้แจงให้กับสมาชิกการมีส่วนร่วมในการระดมทุนจากสมาชิกและพิจารณาเงินกู้ให้แก่สมาชิกไปตามเงื่อนไขในการบริหารกองทุนพบว่าคณะกรรมการสามารถบริหารเงินกองทุนให้เกิดผลกำไรประมาณร้อยละ6ของเงินกองทุนและมีปริมาณหนี้ค้างชำระซึ่งได้รับการแก้ไขแล้วประมาณร้อยละ5ผลสำเร็จในด้านปัจจัยจากผู้สนับสนุนพบว่าจะมีสององค์กรหลักที่ทำให้การสนับสนุนคือสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสันกำแพงและธนาคารออมสินสาขาสันกำแพงจังหวัดเชียงใหม่โดยที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสันกำแพงให้การสนับสนุนด้านเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินการการบริหารจัดการและเป็นตัวกลางในการประสานงานกับภาครัฐส่วนธนาคารออมสินสาขาสันกำแพงให้การสนับสนุนเกี่ยวกับความรู้ทางด้านเอกสารลงบัญชีและคอมพิวเตอร์รวมทั้งให้คำปรึกษาด้านการเงินแก่คณะกรรมการกองทุน

ชนมณัฐรอดบุญธรรม (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอ: กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานีพบว่าประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุ41-50 ปีมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัวรายได้ต่อเดือนไม่เกิน10,000บาทประชากรส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นประจำได้รับประโยชน์จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นประจำไม่เคยติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอกอำเภอประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสมาชิกเครือข่ายฯมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเครือข่ายฯเป็นบางครั้งสำหรับประชาชนเครือข่ายฯมีภาวะผู้นำในระดับปานกลางผลการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอในภาพรวม

อยู่ในระดับปานกลางหากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านการสนับสนุนสมาชิกเครือข่ายฯอยู่ในระดับปานกลางปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอได้แก่การศึกษาการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองการได้รับประโยชน์จากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองการติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอกการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายฯและภาวะผู้นำของประธานเครือข่ายฯสำหรับปัจจัยเพศอายุและรายได้ไม่มีผลต่อการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอ

ชลิดาบุษราคัม (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้านศึกษาเฉพาะกรณีกิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์จังหวัดอุบลราชธานีผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการจบการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลางมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านประสบการณ์ในการเป็นกรรมการกองทุนอาชีพอื่นๆในหมู่บ้านและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ระดับการศึกษาอาชีพ

วัชรธรรมปัญญาสกุล (2546) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดราชบุรีผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับปานกลางด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับสูงด้านการมีส่วนร่วมและด้านผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางปัจจัยด้านอายุอาชีพรายได้ตำแหน่งในกองทุนและประเภทกองทุนมีผลทำให้ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนแตกต่างกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากการตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรตามและตัวแปรอิสระดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

1. ปัจจัยส่วนบุคคลเช่นเพศอายุอาชีพระดับการศึกษารายได้ระยะเวลาการเป็นสมาชิกและระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่
2. ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

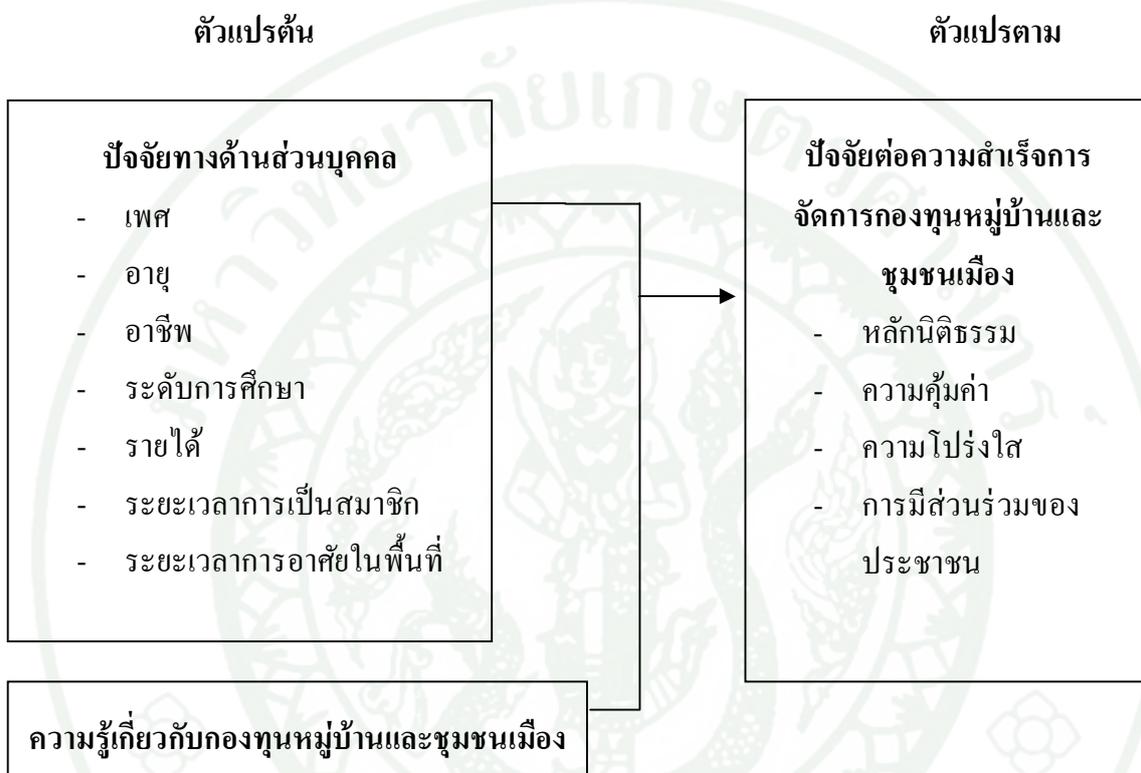
คือปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองผู้วิจัยได้นำแนวคิดธรรมภิบาล (บุษบงชัยเจริญวัฒน์และบุญมีลี 2546: 17-18) มาใช้เพียง4ด้านได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. ความคุ้มค่า
3. ความโปร่งใส
4. การมีส่วนร่วมของประชาชน

เนื่องจากด้านความรับผิดชอบและหลักคุณธรรมยังไม่ปรากฏในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งสองแห่ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการศึกษาปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรีดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

จากแนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดสมมติฐานของการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกกองทุนที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกกองทุนที่มีอายุต่างกันมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 สมาชิกกองทุนที่มีอาชีพต่างกันมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกกองทุนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกกองทุนที่มีรายได้ต่างกันมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 สมาชิกกองทุนที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่างกันมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 7 สมาชิกกองทุนที่มีระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ต่างกันมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 8 ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาในเชิงปริมาณ เรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม (questionnaire) โดยมีขั้นตอนในการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนในการได้มากลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

1. จำแนกกองทุนออกเป็น 2 กลุ่ม ตามจำนวนสมาชิก คือ กองทุนขนาดใหญ่ ที่มีสมาชิกตั้งแต่ 250 คนขึ้นไป และกองทุนขนาดเล็ก ที่มีสมาชิกน้อยกว่า 250 คน

ตารางที่ 1 จำนวนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	จำนวนสมาชิก(คน)	ขนาดของกองทุน
1. คลองเกลือเอื้ออารี 1	160	เล็ก
2. คลองเกลือเอื้ออารี 2	170	เล็ก
3. คลองเกลือเอื้ออารี 3	120	เล็ก
4. คลองเกลือเอื้ออารี 4	175	เล็ก
5. บ้านใหม่สมานฉันท์ 1	135	เล็ก
6. บ้านใหม่สมานฉันท์ 2	121	เล็ก
7. บ้านใหม่สมานฉันท์ 3	147	เล็ก
8. บ้านใหม่สมานฉันท์ 4	82	เล็ก
9. บ้านใหม่สมานฉันท์ 5	97	เล็ก
10. บ้านใหม่สมานฉันท์ 6	137	เล็ก
11. บ้านใหม่สมานฉันท์ 7	460	ใหญ่
12. บางพุดสามัคคี 1	156	เล็ก
13. บางพุดสามัคคี 2	267	ใหญ่
14. บางพุดสามัคคี 3	354	ใหญ่

ตารางที่ 1(ต่อ)

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	จำนวนสมาชิก(คน)	ขนาดของกองทุน
15. บางพุดสามัคคี 4	75	เล็ก
16. บางพุดสามัคคี 5	87	เล็ก
17. บางพุดสามัคคี 6	265	ใหญ่
18. บางพุดสามัคคี 7	252	ใหญ่
19. บางพุดสามัคคี 8	113	เล็ก
20. บางพุดสามัคคี 9	597	ใหญ่
21. เตาอิฐ	78	เล็ก
22. วัดหงษ์ทอง	71	เล็ก
23. ปากเกร็ดร่วมใจ 1	479	ใหญ่
24. ปากเกร็ดร่วมใจ 2	2200	ใหญ่
25. ปากเกร็ดร่วมใจ 3	672	ใหญ่
26. ปากเกร็ดร่วมใจ 4	346	ใหญ่
27. ปากเกร็ดร่วมใจ 5	157	เล็ก
28. ปากเกร็ดร่วมใจ 6	389	ใหญ่
29. ปากเกร็ดร่วมใจ 7	267	ใหญ่
30. บางตลาดพัฒนา 1	342	ใหญ่
31. บางตลาดพัฒนา 2	431	ใหญ่
32. บางตลาดพัฒนา 3	318	ใหญ่
33. บางตลาดพัฒนา 4	265	ใหญ่
34. บางตลาดพัฒนา 5	228	เล็ก
35. บางตลาดพัฒนา 6	107	เล็ก
36. บางตลาดพัฒนา 7	379	ใหญ่
37. บางตลาดพัฒนา 8	490	ใหญ่
38. บางตลาดพัฒนา 9	391	ใหญ่
39. บางตลาดพัฒนา 10	174	เล็ก

2. จับฉลากตัวแทนของแต่ละกลุ่ม มา 1 แห่ง เพื่อเป็นตัวแทนได้แก่ ตัวแทนของกองทุนขนาดใหญ่คือกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 และตัวแทนของกองทุนขนาดเล็กคือกองทุนหมู่บ้านบางพุดสามัคคี 4

3. คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 2,275 คน โดยใช้หลักการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กองทุนหมู่บ้าน	จำนวนสมาชิก (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
กองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2	2,200	327
กองทุนหมู่บ้านบางพุดสามัคคี 4	75	63
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ		390

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แบบสอบถามจะมี 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- กฏระเบียบกองทุน
- ระเบียบ ข้อบังคับการเป็นคณะกรรมการ
- ระเบียบ ข้อบังคับการเป็นสมาชิก
- ระเบียบ ข้อบังคับการกู้ยืม

โดยแบบสอบถามข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นคำถามแบบให้ผู้ตอบแสดงระดับความคิดเห็น 2 ระดับ คือ ใช่ และ ไม่ใช่โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนนและตอบผิดได้ 0 คะแนน ได้แก่

ในข้อ 1,2,3,4,5,7,8,9,10,12,13,14,15,16 ตอบ ใช่ ได้ 1 คะแนน

ในข้อ 6,11 ตอบ ไม่ใช่ ได้ 1 คะแนน

เมื่อรวบรวมข้อมูลแจกแจงความถี่แล้วใช้คะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างในการแปลข้อมูลโดยรวม และรายชื่อใช้ข้อมูลอิงเกณฑ์ โดยใช้อันดับจากชั้นตามเกณฑ์ของ Best (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 107) ดังนี้

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{1 - 0}{3} = 0.33$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ ดังนี้

ระดับ	ระดับค่าเฉลี่ย
ต่ำ	0.00 – 0.33
ปานกลาง	0.34 – 0.66
สูง	0.67 – 1.00

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.33 หมายความว่า ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่ในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 0.34 – 0.66 หมายความว่า ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 0.67 – 1.00 หมายความว่า ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับสูง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยแยกออกได้ดังนี้

- หลักนิติธรรม
- ความคุ้มค่า

- ความโปร่งใส
- การมีส่วนร่วมของประชาชน

โดยแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นคำถามแบบให้ผู้ตอบแสดงระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
มากที่สุด/ทุกครั้ง	5
มาก/เกือบทุกครั้ง	4
ปานกลาง	3
น้อยครั้งที่สุด/บางครั้ง	2
น้อย	1

เมื่อรวบรวมข้อมูลแจกแจงความถี่แล้วใช้คะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของประชากรกลุ่มตัวอย่างในการแปลข้อมูลโดยรวม และรายชื่อใช้ข้อมูลอิงเกณฑ์ โดยใช้อันดับจากชั้นตามเกณฑ์ของ Best (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 107) ดังนี้

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ ดังนี้

ระดับ	ระดับค่าเฉลี่ย
ต่ำ	1.00 – 2.33
ปานกลาง	2.34 – 3.66
สูง	3.67 – 5.00

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายความว่า ระดับความสำเร็จการจัดการกองทุนอยู่ในระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายความว่า ระดับความสำเร็จการจัดการของกองทุนอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายความว่า ระดับความสำเร็จการจัดการของกองทุนอยู่ในระดับสูง

การทดสอบเครื่องมือและหาความเชื่อมั่น

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาสำหรับการวิจัยไปทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ปรับปรุงเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยจะหาความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try Out) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 กับ กองทุนหมู่บ้านบางพูดสามัคคี 4 จำนวน 30 ชุด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นรวมตามวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.833

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการเก็บแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มเก็บตัวอย่างจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 กับ กองทุนหมู่บ้านบางพูดสามัคคี 4 ในระหว่างเดือน มกราคม 2557 - เดือน กุมภาพันธ์ 2557

2. การหากกลุ่มตัวอย่างของกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 กับ กองทุนหมู่บ้านบางพูดสามัคคี 4 ผู้วิจัยได้เรียงลำดับเลขที่ของสมาชิก ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic random sampling) โดยใช้สูตรคำนวณช่วงการสุ่ม (Sampling interval) ดังนี้

$$\text{สูตร } K = \frac{N}{n}$$

$$\text{โดย } K = \text{ช่วงการสุ่ม}$$

$$N = \text{ขนาดของประชากร}$$

$$n = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

1. กลุ่มตัวอย่างของกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2

$$\text{แทนค่า } K = \frac{2200}{327}$$

$$K = 6.72$$

จึงกำหนดช่วงการสุ่ม เท่ากับ 7 คน

จากนั้นผู้วิจัยสุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 คนที่ 1 เป็นตัวอย่างที่ 1 และนับถัดไปอีก 7 คนคือคนที่ 8 เป็นตัวอย่างที่ 2 และทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนครบ

2. กลุ่มตัวอย่างของกองทุนหมู่บ้านบางพุดสามัคคี 4

$$\text{แทนค่า } K = \frac{75}{63}$$

$$K = 1.19$$

จึงกำหนดช่วงการสุ่ม เท่ากับ 1 คน

จากนั้นผู้วิจัยสุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 คนที่ 1 เป็นตัวอย่างที่ 1 และนับถัดไปอีก 1 คนคือคนที่ 3 เป็นตัวอย่างที่ 2 และทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนครบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การบรรณาธิการข้อมูลผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ให้ครบทุกด้าน
2. การนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาลงรหัส
3. การประมวลผลข้อมูลด้วยสถิติสำเร็จรูปสำหรับสังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ประกอบด้วย

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ (Percent) ใช้อธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ อายุอาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และระยะเวลาการอาศัยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้อธิบายระดับของรูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ค่า t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีตัวแปรจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ กับระดับของปัจจัยความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ค่า F-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสามกลุ่มขึ้นไป ประกอบด้วย อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และระยะเวลาการอาศัยโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance: ANOVA) กรณีพบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การศึกษาครั้งนี้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลของการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 3 ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตอนที่ 4 ทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี จำนวน 390 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวน และค่าร้อยละข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามการเป็นสมาชิกกองทุน ตำแหน่ง ในกองทุน เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ประมาณ/เดือน ระยะเวลาการเป็น สมาชิก และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในในเขตพื้นที่

(n = 390)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	96	24.60
หญิง	294	75.40
2. อายุ		
21-30 ปี	8	2.10
31-40 ปี	51	13.10
41-50 ปี	98	25.10
51-60 ปี	141	36.20
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	92	23.60
3. อาชีพ		
ค้าขาย	275	70.50
ภาคราชการ	9	2.30
ภาคเอกชน	27	6.90
รับจ้าง	58	14.90
อื่นๆ	21	5.40
4. ระดับชั้นปีที่ศึกษา		
ระดับประถมศึกษา	17	4.40
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	103	26.40
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	101	25.90
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/อนุปริญญา	98	25.10
ระดับปริญญาตรี	71	18.20
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
10,000-15,000 บาท	92	23.60

ตารางที่ 3(ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
15,001-20,000 บาท	166	42.60
มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	132	33.80
6. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก		
1-5 ปี	73	18.70
5-10 ปี	184	47.20
10 ปีขึ้นไป	133	34.10
7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่		
1-5 ปี	26	6.70
5-10 ปี	124	31.80
มากกว่า 10 ปี	240	61.50

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน มีลักษณะข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

1. พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 75.40 และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 24.60
2. อายุพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองส่วนใหญ่มีอายุ 51-60 ปีคิดเป็นร้อยละ 36.20 รองลงมา มีอายุ 41-50 ปีคิดเป็นร้อยละ 25.10 อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 23.60 อายุ 31-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 13.10 และน้อยที่สุดมีอายุ 21-30 ปีคิดเป็นร้อยละ 2.10
3. อาชีพพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายคิดเป็นร้อยละ 70.50 รองลงมา มีอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 14.90 อาชีพภาคเอกชนคิดเป็นร้อยละ 6.90 อาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5.40 และน้อยที่สุดมีอาชีพราชการคิดเป็นร้อยละ 2.30
4. ระดับการศึกษาพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองส่วนใหญ่ มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 26.40 รองลงมา มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 25.90 การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 25.10 การศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 18.20 และมีการศึกษาในระดับประถมศึกษา น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.40

5. รายได้พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองส่วนใหญ่มีรายได้15,001-20,000 บาทคิดเป็นร้อยละ42.60รองลงมาได้มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ33.80และน้อยที่สุดมีรายได้10,000-15,000 บาทคิดเป็นร้อยละ23.60

6. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกพบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก5-10 ปีคิดเป็นร้อยละ47.20รองลงมามีระยะเวลาการเป็นสมาชิก10 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ34.10และน้อยที่สุดมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก1-5 ปีคิดเป็นร้อยละ18.70

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 10 ปีคิดเป็นร้อยละ61.50รองลงมามีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่5-10 ปีคิดเป็นร้อยละ31.80และน้อยที่สุดมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่1-5 ปีคิดเป็นร้อยละ6.70

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตารางที่ 4 จำนวน คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อความ	ใช่ จำนวน ร้อยละ	ไม่ใช่ จำนวน ร้อยละ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความรู้	(n = 390)
1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านต้องจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านเป็นปัจจุบัน	371 95.10	19 4.90	.95	.216	สูง	
2. คณะกรรมการกองทุนต้องไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน	374 95.90	16 4.10	.96	.199	สูง	
3. คณะกรรมการต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์	367 94.10	23 5.90	.94	.236	สูง	

ตารางที่ 4(ต่อ)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความรู้
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ			
4. สมาชิกกองทุนต้องเป็นผู้อาศัยใน ชุมชนติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน	375 96.20	15 3.80	.96	.193	สูง
5. ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับจาก วันทำสัญญา	386 99.00	4 1.00	.99	.101	สูง
6. สมาชิกต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์	32 8.20	350 91.80	.90	.275	สูง
7. สมาชิกจะขอกู้เงินได้ หลังจากเป็น สมาชิกแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า สามเดือน	383 98.20	7 1.80	.98	.133	สูง
8. ผู้กู้ต้องมีสมาชิกด้วยกันเป็นผู้ค้ำ ประกันวงเงินกู้	5 1.30	385 98.70	.99	.113	สูง
9. สมาชิกหนึ่งคน ค้ำประกันผู้กู้ได้ไม่ เกินสามราย	385 98.70	5 1.30	.99	.113	สูง
10 ผู้กู้สามารถกู้ได้ไม่เกินจำนวนสอง หมื่นบาท	384 98.50	6 1.50	.98	.123	สูง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความรู้
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ			
11. ผู้ที่อาศัยในชุมชนเกิน 6 เดือนแต่ ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุน สามารถกู้ เงินได้	44 11.30	346 88.70	.89	.317	สูง
12. สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจาก กองทุนหมู่บ้านต้องจัดทำคำขอกู้โดย ระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่าง ชัดเจน	385 98.70	5 1.30	.99	.113	สูง
13. ผู้กู้ต้องทำสัญญากู้ยืมเงินต่อ คณะกรรมการ	2 0.50	388 99.50	.99	.072	สูง
14. กองทุนต้องมีการประชุมใหญ่ สามัญประจำปีสมาชิกอย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง	389 99.70	1 0.30	1.00	.051	สูง
	โดยรวม		.98	.043	สูง

จากตารางที่ 4 พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมเท่ากับ 0.98 จัดอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตารางที่ 5 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสำเร็จการจัดการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(n=390)

ข้อความ	ความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ สำเร็จ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด หรือ ไม่มี			
หลักนิติธรรม								
1. กองทุนของท่านมีระเบียบ	284	63	43	-	-	4.62	.677	สูง
ข้อบังคับ วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน	78.80	16.20	11.00	-	-			
2. ระเบียบ ข้อบังคับกองทุน	276	54	60	-	-	4.55	.746	สูง
หมู่บ้านของท่านมีสอดคล้อง	70.80	13.80	15.40	-	-			
กับวัตถุประสงค์การดำเนิน								
กองทุนหมู่บ้านของท่าน								
3. ท่านทราบว่าบุคคลใดเป็น	310	38	42	-	-	4.69	.687	สูง
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	79.50	9.70	10.80	-	-			
4. คณะกรรมการกองทุน	280	64	46	-	-	4.60	.691	สูง
หมู่บ้านของท่านมีความรู้	71.80	16.40	11.80	-	-			
ความสามารถ และความตั้งใจ								
ในการปฏิบัติงาน								

ตารางที่ 5(ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ สำเร็จ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด หรือ ไม่มี			
5. คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านของท่านมีความตั้งใจ แก้ไขอุปสรรคปัญหาของ กองทุนหมู่บ้าน	303	48	39	-	-	4.68	.648	สูง
6. คณะกรรมการของท่านมี ความร่วมมือกันในการ ปฏิบัติงาน	286	58	46	-	-	4.62	.688	สูง
7. ประธานและ คณะกรรมการกองทุนมี ความสำคัญในกองทุน	298	51	41	-	-	4.66	.660	สูง
8. มีการตรวจสอบบัญชีและ ตรวจสอบจากภายนอก กองทุนในการดำเนินงานของ คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้าน	305	43	42	-	-	4.67	.660	สูง
9. คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านต้องมาจากการเลือกตั้ง โดยสมาชิก	304	47	39	-	-	4.68	.647	สูง

ตารางที่ 5(ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ สำเร็จ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด หรือ ไม่มี			
10. คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านได้การบริหารงาน เป็นตามระเบียบของกองทุน	276	78	36	-	-	4.62	.650	สูง
	70.80	20.00	9.20	-	-			
						รวม 4.63	.241	สูง
ความคุ้มค่า								
11. คณะกรรมการกองทุน มีการขยายวงเงินกู้แก่สมาชิก	207	44	139	-	-	4.17	.927	สูง
	53.10	11.30	35.60	-	-			
12. ท่านมีการรับฝากเงิน สัจจะเป็นประจำทุกเดือน	272	52	66	-	-	4.53	.768	สูง
	69.70	13.30	16.90	-	-			
13. กองทุนหมู่บ้านของท่าน มีการวางแผนสร้างเครือข่าย เพิ่มเสริมสร้างทรัพย์สินของ กองทุน	232	79	79	-	-	4.39	.803	สูง
	59.50	20.30	20.30	-	-			
14. ท่านกู้เงินของกองทุนและ สามารถใช้ได้ตรงตาม กำหนด	262	81	47	-	-	4.55	.700	สูง
	67.20	20.80	12.10	-	-			
15. กองทุนหมู่บ้านของท่าน มีการติดตามหนี้	245	73	72	-	-	4.44	.786	สูง
	62.80	18.70	18.50	-	-			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ สำเร็จ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด หรือ ไม่มี			
16. กองทุนของท่านมีการ จัดสรรปันผลเป็นประจำทุกปี	273	49	68	-	-	4.53	.774	สูง
	70.00	12.60	17.40	-	-			
17. กองทุนของท่านมี ผลสำเร็จทางการเงิน เพียงใด	236	79	75	-	-	4.41	.793	สูง
	60.50	20.30	19.20	-	-			
					รวม	4.43	.372	สูง
ด้านความโปร่งใส								
18. การทำงานของ คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านของท่านสามารถ ตรวจสอบได้	225	86	79	-	-	4.37	.801	สูง
	57.70	22.10	20.30	-	-			
19. ท่านคิดว่าคณะกรรมการ ให้ความยุติธรรมในการ พิจารณากำหนดวงเงินกู้แก่ สมาชิกโดยเท่าเทียมกัน	287	40	63	-	-	4.57	.754	สูง
	73.60	10.30	16.20	-	-			
20. การคัดเลือก คณะกรรมการเป็นไปอย่าง สุจริต ยุติธรรม และประกาศ ให้ได้รับรู้โดยทั่วกัน	254	85	51	-	-	4.52	.716	สูง
	65.10	21.80	13.10	-	-			

ตารางที่ 5(ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ สำเร็จ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด หรือ ไม่มี			
21. มีการตรวจสอบการใช้ เงินได้ถูกต้องตรงตาม วัตถุประสงค์ของสมาชิกได้ กู้ยืมเงินกองทุนฯ	185	93	112	-	-	4.19	.853	สูง
22. คณะกรรมการไม่ได้อาศัย ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผล ประโยชน์โดยมิชอบ หรือเอา เปรียบสมาชิกอื่น	140	146	104	-	-	4.09	.787	สูง
23. คณะกรรมการได้จัดการ ประชุมเพื่อแจ้งสรุปยอด กองทุนแก่สมาชิกทุกปี	267	53	70	-	-	4.51	.781	สูง
24. กองทุนของท่านมีความ สุจริตเป็นธรรมเพียงใด	280	59	51	-	-	4.59	.711	สูง
						รวม 4.41	.332	สูง

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

25. กองทุนหมู่บ้านของท่าน มีการร่วมประชุม เพื่อ กำหนดวิสัยทัศน์ แนว ทางการทำงาน	282	29	79	-	-	4.52	.810	สูง
--	-----	----	----	---	---	------	------	-----

ตารางที่ 5(ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ สำเร็จ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด หรือ ไม่มี			
26. กองทุนหมู่บ้านของท่าน มีการจัดทำระเบียบข้อบังคับ โดยผ่านกระบวนการประชุม ภายในกองทุนหมู่บ้านของ ท่าน	305	33	52	-	-	4.65	.704	สูง
27. กองทุนหมู่บ้านของท่าน มีการจัดประชุมร่วมกันเพื่อ พัฒนาและปรับปรุงกองทุนฯ ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น	266	67	57	-	-	4.54	.736	สูง
28. การประชุมภายใน กองทุนหมู่บ้านของท่านมี การประชุมมีการรับฟังความ คิดเห็นเพื่อการตัดสินใจ	294	65	31	-	-	4.67	.616	สูง
29. กองทุนหมู่บ้านของท่าน มีการเรียนรู้และศึกษางาน จากแหล่งอื่นๆ เพื่อพัฒนา กองทุนหมู่บ้าน	273	57	60	-	-	4.55	.746	สูง

ตารางที่ 5(ต่อ)

ข้อความ	ความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ สำเร็จ	
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด หรือ ไม่มี				
30. กองทุนหมู่บ้านของท่าน มีการประสานความร่วมมือ ในด้านการเรียนรู้ร่วมกัน ภายในกองทุนฯ	259	62	69	-	-	4.49	.778	สูง	
31. กองทุนของท่านไม่มีการ เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ	95	247	48	-	-	4.12	.594	สูง	
32. กองทุนของท่านมี ผลสำเร็จทางการมีส่วนร่วม ร่วมเพียงใด	254	68	68	-	-	4.48	.774	สูง	
						รวม	4.50	.282	สูง
						โดยรวม	4.49	.185	สูง

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านหลักนิติธรรม

หลักนิติธรรมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมที่มากที่สุดคือ ข้อ 2 “ท่านทราบว่าบุคคลใดเป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน” อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 รองลงมาคือ ข้อ 5 “คณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านของท่านมีความตั้งใจแก้ไขอุปสรรคปัญหาของกองทุนหมู่บ้าน” กับ ข้อ 9 “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านต้องมาจากการเลือกตั้งโดยสมาชิก” อยู่ในระดับสูง โดยมี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และน้อยที่สุดคือ ข้อ 2 “ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านของท่านมีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านของท่าน” อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55

ด้านความคุ้มค่า

ความคุ้มค่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูงโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมที่มากที่สุดคือ ข้อ 15 “ท่านกู้เงินของกองทุนและสามารถใช้ได้ตรงตามกำหนด” อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 รองลงมาคือ ข้อ 12 “ท่านมีการรับฝากเงินสัจจะเป็นประจำทุกเดือน” กับข้อ 16 “กองทุนของท่านมีการจัดสรรปันผลเป็นประจำทุกปี” อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และน้อยที่สุดคือ ข้อ 11 “คณะกรรมการกองทุน มีการขยายวงเงินกู้แก่สมาชิก” อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17

ด้านความโปร่งใส

ความโปร่งใสกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูงโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมที่มากที่สุดคือ ข้อ 15 “กองทุนของท่านมีความสุจริตเป็นธรรมเพียงใด” อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 รองลงมาคือ ข้อ 19 “ท่านคิดว่าคณะกรรมการให้ความยุติธรรมในการพิจารณากำหนดวงเงินกู้แก่สมาชิกโดยเท่าเทียมกัน” อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และน้อยที่สุดคือ ข้อ 22 “คณะกรรมการไม่ได้การอภัยตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือเอาเปรียบสมาชิกอื่น” อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมที่มากที่สุดคือ ข้อ 28 “การประชุมภายในกองทุนหมู่บ้านของท่านมีการประชุมมีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อการตัดสินใจ” อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมาคือ ข้อ 26 “กองทุนหมู่บ้านของท่านมีการจัดทำระเบียบข้อบังคับ โดยผ่านกระบวนการประชุม” อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 และน้อยที่สุดคือ ข้อ 31 “กองทุนของท่านไม่มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ” อยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วม จำแนกตามรายด้านและ
โดยรวม

ปัจจัยความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสำเร็จ
ด้านหลักนิติธรรม	4.63	.241	สูง
ด้านความคุ้มค่า	4.43	.372	สูง
ด้านความโปร่งใส	4.41	.332	สูง
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	4.50	.282	สูง
โดยรวม	4.49	.185	สูง

จากตารางที่ 6 ปัจจัยความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ด้านการคุ้มค่า อยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และน้อยที่สุดด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 10 ข้อ ผู้วิจัยได้ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test ทดสอบสมมติฐานที่ 1 F-test ทดสอบสมมติฐานที่ 2-6 และ Pearson Product Moment Correlation Coefficient ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างด้านความรู้กับด้านความร่วมมือในสมมติฐานที่ 7 ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 7-18 ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกกองทุน ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จ จำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{x}	S.D.	t	df	P
ด้านหลักนิติธรรม						
ชาย	96	4.55	.270	-3.880	388	.000*
หญิง	294	4.66	.226			
ด้านความคุ้มค่า						
ชาย	96	4.44	.343	.464	388	.643
หญิง	294	4.42	.381			
ด้านความโปร่งใส						
ชาย	96	4.05	.332	-1.214	388	.225
หญิง	294	4.10	.332			
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน						
ชาย	96	4.13	.309	-3.370	388	.001*
หญิง	294	.424	.267			
โดยรวมทุกด้าน						
ชาย	96	4.31	.205	-3.119	388	.002*
หญิง	294	4.38	.176			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่าสมาชิกกองทุนที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่น้อยกว่าระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กรณีศึกษา สมาชิกกองทุนปากเกร็ดร่วมใจ 2 และ สมาชิกกองทุนบางพูดสามัคคี 4 ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านนิติธรรม เพศชายมีปัจจัยปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมากกว่าเพศหญิง ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนเพศชายมีปัจจัยปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมากกว่าเพศหญิง

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกกองทุน ที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ

(n=390)

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D.
ด้านหลักนิติธรรม			
21-30 ปี	8	4.55	.200
31-40 ปี	51	4.63	.224
41-45 ปี	98	4.65	.223
51-60 ปี	141	4.63	.248
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	92	4.63	.263
ด้านความคุ้มค่า			
21-30 ปี	8	4.21	.550
31-40 ปี	51	4.39	.314
41-45 ปี	98	4.44	.379
51-60 ปี	141	4.45	.366
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	92	4.43	.387
ด้านความโปร่งใส			
21-30 ปี	8	3.78	.418

ตารางที่ 8(ต่อ)

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D.
31-40 ปี	51	4.08	.335
41-45 ปี	98	4.03	.355
51-60 ปี	141	4.15	.309
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	92	4.09	.312
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน			
21-30 ปี	8	4.23	.155
31-40 ปี	51	4.20	.317
41-45 ปี	98	4.23	.299
51-60 ปี	141	4.20	.264
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	92	4.23	.281
โดยรวมทุกด้าน			
21-30 ปี	8	4.23	.244
31-40 ปี	51	4.35	.201
41-45 ปี	98	4.37	.193
51-60 ปี	141	4.38	.170
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	92	4.37	.183

จากตารางที่ 8 พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีช่วงอายุ 51-60 ปี มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 รองลงมา มี 2 ช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีช่วงอายุ 41-45 ปี และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีช่วงมากกว่า 60 ปีขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 21-30 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 โดยสามารถวิเคราะห์ความแปรปรวนการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ ดังนี้

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านหลักนิติธรรม					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.108	4	.027	.459	.766
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	22.65	385	.059		
รวม	22.758	389			
ด้านความคุ้มค่า					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.534	4	.134	.964	.427
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	53.317	385	.138		
รวม	53.851	389			
ด้านความโปร่งใส					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1.548	4	.387	3.597	.007*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	41.431	385	.108		
รวม	42.979	389			
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.063	4	.016	.196	.941
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	30.894	385	.080		
รวม	30.957	389			
โดยรวมทุกด้าน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.192	4	.048	1.398	.234
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	13.232	385	.034		
รวม	13.424	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า สมาชิกกองทุนที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกรณีศึกษาสมาชิกกองทุนปากเกร็ดร่วมใจ 2 และ สมาชิกกองทุนบางพุดสามัคคี 4 ที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกันเพียง 1 ด้าน คือ ด้านโปร่งใส

สมมติฐานที่ 3 สมาชิกกองทุน ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ

(n=390)

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D.
ด้านหลักนิติธรรม			
ค้าขาย	275	4.63	.239
ภาคราชการ	9	4.78	.145
ภาคเอกชน	27	4.68	.243
รับจ้าง	58	4.62	.248
อื่นๆ	21	4.61	.274
ด้านความคุ้มค่า			
ค้าขาย	275	4.42	.359
ภาคราชการ	9	4.39	.389
ภาคเอกชน	27	4.48	.336
รับจ้าง	58	4.46	.434
อื่นๆ	21	4.40	.432

ตารางที่10(ต่อ)

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D.
ด้านความโปร่งใส			
ค้าขาย	275	4.08	.340
ภาคราชการ	9	4.19	.247
ภาคเอกชน	27	4.22	.266
รับจ้าง	58	4.03	.325
อื่นๆ	21	4.14	.325
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน			
ค้าขาย	275	4.23	.269
ภาคราชการ	9	4.25	.353
ภาคเอกชน	27	4.29	.287
รับจ้าง	58	4.15	.283
อื่นๆ	21	4.14	.371
โดยรวมทุกด้าน			
ค้าขาย	275	4.36	.179
ภาคราชการ	9	4.43	.184
ภาคเอกชน	27	4.44	.182
รับจ้าง	58	4.34	.188
อื่นๆ	21	4.43	.245

จากตารางที่ 10พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีอาชีพภาคเอกชน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 รองลงมา มี 2 อาชีพที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีอาชีพภาคราชการ และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีอาชีพอื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และน้อยที่สุดคือสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีอาชีพรับจ้าง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34

โดยสามารถวิเคราะห์ความแปรปรวนการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ ดังนี้

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ที่แตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านหลักนิติธรรม					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.285	4	.071	1.219	.302
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	22.474	385	.058		
รวม	22.758	389			
ด้านความคุ้มค่า					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.195	4	.049		
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	53.656	385	.139	.350	.844
รวม	53.851	389			
ด้านความโปร่งใส					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.783	4	.196	1.786	.131
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	42.196	385	.110		
รวม	42.979	389			
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.583	4	.146	1.846	.119
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	30.374	385	.079		
รวม	30.957	389			

ตารางที่ 11(ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
โดยรวมทุกด้าน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.231	4	.058	1.686	.152
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	13.193	385	.034		
รวม	13.424	389			

จากตารางที่ 11 พบว่า สมาชิกกองทุนที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงเป็นไปไม่ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาสมาชิกกองทุนปากเกร็ดร่วมใจ 2 และ สมาชิกกองทุนบางพูดสามัคคี 4 ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่มีด้านใดแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกกองทุน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D.
(n=390)			
ด้านหลักนิติธรรม			
ระดับประถมศึกษา	17	4.64	.218
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	103	4.62	.251
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	101	4.64	.250
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/อนุปริญญา	98	4.65	.235
ระดับปริญญาตรี	71	4.61	.231

ตารางที่ 12(ต่อ)

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D.
ด้านความคุ้มค่า			
ระดับประถมศึกษา	17	4.44	.363
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	103	4.48	.327
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	101	4.39	.395
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/อนุปริญญา	98	4.43	.417
ระดับปริญญาตรี	71	4.40	.333
ด้านความโปร่งใส			
ระดับประถมศึกษา	17	4.14	.311
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	103	4.10	.293
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	101	4.05	.356
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/อนุปริญญา	98	4.08	.354
ระดับปริญญาตรี	71	4.12	.325
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน			
ระดับประถมศึกษา	17	4.22	.226
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	103	4.17	.310
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	101	.420	.246
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/อนุปริญญา	98	4.26	.277
ระดับปริญญาตรี	71	4.25	.277
โดยรวมทุกด้าน			
ระดับประถมศึกษา	17	4.38	.141
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	103	4.37	.179
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	101	4.35	.204
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/อนุปริญญา	98	4.38	.187
ระดับปริญญาตรี	71	4.37	.175

จากตารางที่ 12 พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/อนุปริญญา มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และน้อยที่สุดคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ค่าเฉลี่ย 4.35 โดยสามารถวิเคราะห์ความแปรปรวนการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านหลักนิติธรรม					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.130	4	.032	551	.698
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	22.629	385	.059		
รวม	22.758	389			
ด้านความคุ้มค่า					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.520	4	.130	.939	.441
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	53.331	385	.139		
รวม	53.851	389			
ด้านความโปร่งใส					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.301	4	.075	.679	.607
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	42.678	385	.111		
รวม	42.979	389			
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.445	4	.114	1.347	.221
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	30.501	385	.079		
รวม	30.957	389			

ตารางที่ 13(ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
โดยรวมทุกด้าน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.056	4	.014	.402	.808
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	13.368	385	.035		
รวม	13.424	389			

จากตารางที่ 13 พบว่า สมาชิกกองทุนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงเป็นไปไม่ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาสมาชิกกองทุนปากเกร็ดร่วมใจ 2 และ สมาชิกกองทุนบางพูดสามัคคี 4 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่มีด้านใด แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกกองทุน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จในการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จในการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่แตกต่างกัน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=390)			
รายได้ต่อเดือน	จำนวน	\bar{x}	S.D.
ด้านหลักนิติธรรม			
10,001-15,000 บาท	92	4.62	.215
15,001-20,000 บาท	166	4.63	.261
มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	132	4.65	.234
ด้านความคุ้มค่า			
10,001-15,000 บาท	92	4.43	.306
15,001-20,000 บาท	166	4.40	.365

ตารางที่ 14(ต่อ)

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	\bar{x}	S.D.
มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	132	4.46	.417
ด้านความโปร่งใส			
10,001-15,000 บาท	92	4.08	.319
15,001-20,000 บาท	166	4.06	.343
มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	132	4.12	.326
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน			
10,001-15,000 บาท	92	4.19	.284
15,001-20,000 บาท	166	4.21	.297
มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	132	4.24	.259
โดยรวมทุกด้าน			
10,001-15,000 บาท	92	4.35	.166
15,001-20,000 บาท	166	4.35	.195
มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป	132	4.39	.184

จากตารางที่ 14 พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไปมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 รองลงมาคือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาทค่าเฉลี่ย 4.35 โดยสามารถวิเคราะห์ความแปรปรวนการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนดังนี้

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ที่แตกต่างกัน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านหลักนิติธรรม					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.036	2	.018	.303	.739
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	22.723	387	.059		
รวม	22.758	389			
ด้านความคุ้มค่า					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.339	2	.170	1.227	.294
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	53.512	387	.138		
รวม	53.851	389			
ด้านความโปร่งใส					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.251	2	.125	1.135	.322
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	42.728	387	.110		
รวม	42.979	389			
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.175	2	.087	1.098	.334
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	30.782	387	.080		
รวม	30.957	389			
โดยรวมทุกด้าน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.134	2	.067	1.944	.145
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	13.290	387	.034		
รวม	13.424	389			

จากตารางที่ 15 พบว่า สมาชิกกองทุนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการ
จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ
.05 จึงเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง กรณีศึกษาสมาชิกกองทุนปากเกร็ดร่วมใจ 2 และ สมาชิกกองทุนบางพุดสามัคคี 4 ที่มี
รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่มีด้านใด
แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 สมาชิกกองทุน ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการ
จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสำเร็จการจัดการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก

(n=390)

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	จำนวน	\bar{x}	S.D.
ด้านหลักนิติธรรม			
1-5 ปี	73	4.63	.227
5-10 ปี	184	4.62	.240
10 ปีขึ้นไป	133	4.65	.251
ด้านความคุ้มค่า			
1-5 ปี	73	4.44	.331
5-10 ปี	184	4.40	.340
10 ปีขึ้นไป	133	4.46	.431
ด้านความโปร่งใส			
1-5 ปี	73	4.08	.332
5-10 ปี	184	4.07	.317
10 ปีขึ้นไป	133	4.12	.352

ตารางที่ 16(ต่อ)

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	จำนวน	\bar{x}	S.D.
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน			
1-5 ปี	73	4.29	.228
5-10 ปี	184	4.23	.236
10 ปีขึ้นไป	133	4.15	.320
โดยรวมทุกด้าน			
1-5 ปี	73	4.40	.154
5-10 ปี	184	4.36	.161
10 ปีขึ้นไป	133	4.33	.228

จากตารางที่ 16 พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-5 ปีขึ้นไป มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 รองลงมาคือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-5 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และน้อยที่สุดคือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-5 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 โดยสามารถวิเคราะห์ความแปรปรวนการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก ดังนี้

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านหลักนิติธรรม					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.076	2	.038	.650	.523
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	22.682	387	.059		
รวม	22.758	389			

ตารางที่ 17(ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านความคุ้มค่า					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.226	2	.113	.186	.443
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	53.625	387	.139		
รวม	53.851	389			
ด้านความโปร่งใส					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.180	2	.090	.814	.444
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	42.799	387	.111		
รวม	42.797	389			
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.937	2	.468	.6.039	.003*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	30.00	387	.078		
รวม	30.957	389			
โดยรวมทุกด้าน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.039	2	.019	.560	.572
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	13.385	387	.035		
รวม	13.424	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า สมาชิกกองทุนที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาสมาชิกกองทุนปากเกร็ดร่วมใจ 2 และ สมาชิกกองทุนบางพุดสามัคคี 4 ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกันเพียง 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วม

สมมติฐานที่ 7 สมาชิกกองทุน ที่มีระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จ การจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความสำเร็จการจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

(n=390)

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	จำนวน	\bar{x}	S.D.
ด้านหลักนิติธรรม			
1-5 ปี	4.65	26	.198
5-10 ปี	4.63	124	.228
มากกว่า 10 ปี	4.63	240	.253
ด้านความคุ้มค่า			
1-5 ปี	4.43	26	.360
5-10 ปี	4.38	124	.346
มากกว่า 10 ปี	4.45	240	.385
ด้านความโปร่งใส			
1-5 ปี	4.11	26	.335
5-10 ปี	4.04	124	.340
มากกว่า 10 ปี	4.11	240	.326
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน			
1-5 ปี	4.33	26	.242
5-10 ปี	4.23	124	.250
มากกว่า 10 ปี	4.20	240	.298
โดยรวมทุกด้าน			
1-5 ปี	4.40	26	.139

ตารางที่ 18(ต่อ)

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	จำนวน	\bar{x}	S.D.
5-10 ปี	4.35	124	.160
มากกว่า 10 ปี	4.37	240	.201

จากตารางที่ 18 พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 1-5 ปีมีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 รองลงมาคือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 10 ปีค่าเฉลี่ย 4.37 และน้อยที่สุดคือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 5-10 ปีค่าเฉลี่ย 4.35 โดยสามารถวิเคราะห์ความแปรปรวนการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังนี้

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่แตกต่างกัน จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านหลักนิติธรรม					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.008	2	.004	.072	.931
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	22.750	387	.059		
รวม	22.758	389			
ด้านความคุ้มค่า					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.347	2	.175	1.263	.284
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	53.501	387	.138		
รวม	53.851	389			

ตารางที่ 19(ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านความโปร่งใส					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.374	2	.187	1.701	.184
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	42.604	387	.110		
รวม	42.979	389			
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.446	2	.223	2.827	.060
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	30.511	387	.079		
รวม	30.957	389			
โดยรวมทุกด้าน					
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	.077	2	.039	1.119	.328
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	13.347	387	.034		
รวม	13.424	389			

จากตารางที่ 19 พบว่า สมาชิกกองทุนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาสมาชิกกองทุนปากเกร็ดร่วมใจ 2 และ สมาชิกกองทุนบางพุดสามัคคี 4 ที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่มีด้านใดแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 8 ความรู้เกี่ยวกับองค์กรของสมาชิกกองทุน เป็นปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับปัจจัยต่อ
ความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(n=390)

	ความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง				โดยรวม ทุกด้าน
	ด้านหลักนิติ ธรรม	ด้านความ คุ้มค่า	ด้านความ โปร่งใส	ด้านการมี ส่วนร่วมของ ประชาชน	
ความรู้เกี่ยวกับ กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	.092	-.007*	-.038*	.003*	.021*

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 พบว่า โดยรวมความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อพิจารณาเป็นปัจจัยพบว่าความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับด้านความคุ้มค่าและด้านความโปร่งใสมิฉะนั้นสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อวิจารณ์

ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยผู้วิจัยขอนำเสนอข้อวิจารณ์ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ด้านการคุ้มค่า อยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และน้อยที่สุดด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับสูง โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 แสดงถึงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เมื่อแยกวิเคราะห์เป็น

รายด้าน โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด พบว่า

ด้านหลักนิติธรรม

หลักนิติธรรมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าระดับหลักนิติธรรมที่มากที่สุดคือ ข้อ 2 “ท่านทราบว่าคุณคนใดเป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน” อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 จากข้อนี้แสดงให้เห็นว่าสมาชิกและคณะกรรมการในกองทุนเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นๆ จึงมีความใกล้ชิดเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว อีกทั้งคณะกรรมการของกองทุนต้องเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกมาจากสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติหลักนิติธรรมเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านจะสำเร็จเพียงใดหากมีหลักนิติธรรมที่ดีแล้วผลประโยชน์ก็จะ เป็นของกองทุนหมู่บ้านและสมาชิก นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับของสังคมหากกองทุนหมู่บ้านใดมีหลักนิติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพก็จะสามารถที่จะพัฒนาให้เป็นธนาคารหมู่บ้านต่อไปซึ่งจะสามารถบริหารจัดการโดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้กว้างมากยิ่งขึ้นตามความต้องการของสมาชิกการจัดทำนิติกรรมธุรกรรมเป็นของกลุ่มตนเองการดำเนินการจะมีความคล่องตัวสูงซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ลี (2546 : 17-18) ได้กล่าวถึงหลักนิติธรรมได้แก่ กฎหมาย และ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีความเป็นธรรม มีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินงานของ กระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใสตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจาก ประชาชน ประชาชนตระหนักถึงสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ของตนเอง เข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในกรณีต่าง ๆ

ด้านความคุ้มค่า

ความคุ้มค่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมที่มากที่สุดคือ ข้อ 15 “ท่านกู้เงินของกองทุน และสามารถใช้ได้ตรงตามกำหนด” อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 จากข้อนี้แสดงให้เห็นว่าสมาชิกกู้ยืมเงินมีความซื่อสัตย์มีวินัยทางการเงินและตรงต่อเวลาและการไม่ชำระหนี้คืนจากสมาชิกทำให้กองทุนประสบกับปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียนเพราะการที่กองทุนหมู่บ้านได้รับชำระเงินคืนเป็นตัวชี้วัดว่าผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จหรือไม่หากกองทุนมีปัญหาไม่สามารถติดตามการชำระหนี้คืนของสมาชิกนอกจากจะไม่ประสบผลสำเร็จแล้วอาจจะต้องมีการ

ฟ้องร้องบังคับคดีกันขึ้นและทำให้กองทุนหมู่บ้านต้องยุบหรือล้มสลายได้ในที่สุดซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (2544 : 11) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาสร้างงานสร้างรายได้ลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วนการนำไปสร้างกองทุนสวัสดิการแก่ประชาชน

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมที่มากที่สุดคือ ข้อ 28 “การประชุมภายในกองทุนหมู่บ้านของท่านมีการประชุมมีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อการตัดสินใจ” อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 จากข้อนี้แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมคือสิ่งที่ต้องเป็นไปตามความคิดเห็นความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่และการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่จะเข้ามาบริหารจัดการให้การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและมีผลสำเร็จตามเป้าหมายซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมนตรีกรพุมมาลย์ (2544 : 92-94) ได้กล่าวถึงเรื่องการมีส่วนร่วมเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องการตัดสินใจการดำเนินกิจกรรมและการร่วมรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมจากกิจกรรมนั้นและตรงกับผลการวิจัยของกมลรัตน์ดิษยพันธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่พบว่าศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้านเริ่มจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนเมืองตั้งแต่การรวบรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโดยสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนในระดับดี

ด้านความโปร่งใส

ความโปร่งใสกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาพรวมอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมที่มากที่สุดคือ ข้อ 15 “กองทุนของท่านมีความสุจริตเป็นธรรมเพียงใด” อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 จากข้อนี้แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการกองทุนมีแนวทางในการบริหารงานกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพบริหารงานให้เป็นไปตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้านไม่เอื้อประโยชน์แก่คนบางกลุ่มซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบายและเป็นไปตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้านอย่างเคร่งครัดและมีความโปร่งใส

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน จำนวน 8 ข้อ สรุปได้ว่า เป็นไปตามสมมติฐาน จำนวน 2 ข้อ และไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 6 ข้อ ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	เป็นไปตาม สมมติฐาน การวิจัย	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน การวิจัย
1. สมาชิกกองทุน ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน	✓	
2. สมาชิกกองทุน ที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน		✓
3. สมาชิกกองทุน ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน		✓
4. สมาชิกกองทุน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน		✓
5. สมาชิกกองทุน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน		✓
6. สมาชิกกองทุน ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน		✓
7. สมาชิกกองทุน ที่มีระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน		✓
8. ความรู้เกี่ยวกับองค์กรของสมาชิกกองทุน เป็นปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	✓	

ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่1สมาชิกกองทุน ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบพบว่า สมาชิกกองทุนที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่าระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องด้วยสังคมในปัจจุบัน เพศชายและเพศหญิงมีความเท่าเทียมกัน ทั้งด้านประกอบอาชีพและความคิดเห็นทำให้มีความคิดที่เป็นอิสระ แต่เนื่องจากเพศชายจะมีความสนใจเรื่องหลักนิติธรรม กฎระเบียบ กฎหมาย การเมือง การมีส่วนร่วม และชอบแสดงความคิดเห็น มากกว่าเพศหญิง อีกทั้งเพศชายจะมีการสังสรรค์ระหว่างเพื่อนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่เสริมสร้างในเรื่องดังกล่าวและประกอบกับเพศหญิงต้องดูแลงานบ้าน จึงทำให้ไม่มีเวลา

สมมติฐานที่2สมาชิกกองทุน ที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบ พบว่า สมาชิกกองทุนที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากอายุเป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพราะไม่ว่าสมาชิกจะอายุช่วงใดก็จะได้รับทราบถึงความรู้เกี่ยวกับกองทุนไม่ต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับกองทุนเป็นสิ่งที่สมาชิกทุกช่วงอายุต้องเรียนรู้และปฏิบัติตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของชลิดา บุษราคัม (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีกิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ ระดับการศึกษาอาชีพ

สมมติฐานที่3สมาชิกกองทุน ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบพบว่า สมาชิกกองทุน ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องด้วยอาชีพเป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อความสำเร็จการจัดการ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพราะไม่ว่าสมาชิกจะประกอบอาชีพที่ใด ก็สามารถที่จะสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ และสมาชิกเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และจะประกอบอาชีพอยู่บริเวณนั้นๆ

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกกองทุน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบพบว่า สมาชิกกองทุน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงไม่ปฏิบัติตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องด้วยระดับการศึกษาไม่ได้เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความซื่อสัตย์ สุจริต การมีความรับผิดชอบได้ ดังนั้นการที่สมาชิกจะศึกษาใดก็จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของกองทุน เช่นกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิดา บุษราคัม (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีกิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานีผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกกองทุน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบพบว่า สมาชิกกองทุน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงไม่ปฏิบัติตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องจาก รายได้ที่มาจากการประกอบอาชีพ ถึงแม้ว่าจะมีรายได้ที่มาจาก การประกอบอาชีพต่างกัน แต่สมาชิกที่มีรายได้ต่างกันสามารถ สนับสนุน เข้าร่วมการทำกิจกรรมของกองทุนได้และสามารถมีบทบาทในกองทุน เมื่อสมาชิกรวมตัวกันก็ทำให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปอย่างยั่งยืน

สมมติฐานที่ 6 สมาชิกกองทุน ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบพบว่า สมาชิกกองทุน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงไม่ปฏิบัติตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องด้วยระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่ว่าสมาชิกจะเป็นสมาชิกนานเพียงใด ก็ถือว่าเป็นสมาชิกเหมือนกัน ก็จะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน

ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันของสมาชิก ทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการกองทุนหมู่บ้าน การติดตามประสานงานเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

สมมติฐานที่ 7 สมาชิกกองทุน ที่มีระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จ การจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ผลจากการทดสอบพบว่า สมาชิกกองทุน ที่มีระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีปัจจัยต่อ ความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติ มากกว่าระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากสมาชิกจะเป็นบุคคลดั้งเดิมในพื้นที่ที่มี การอาศัยมานาน และชุมชนก็เป็นชุมชนเก่าที่อยู่มาดั้งเดิม ดังนั้นจะมีความสนิทสนมกัน มีการเกื้อกูลกัน มี ความผูกพันกัน ซึ่งจะเป็นการง่ายต่อการเข้าร่วม สนับสนุน และการดำเนินงานหรือพัฒนาด้านต่างๆ ของกองทุน

สมมติฐานที่ 8 ความรู้เกี่ยวกับองค์กรของสมาชิกกองทุน เป็นปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ผลจากการทดสอบพบว่า พบว่า โดยรวมความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมี ความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อ พิจารณาเป็นปัจจัยพบว่าความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก กับด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับด้านความคุ้มค่าและด้าน ความโปร่งใส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับองค์กรของสมาชิก กองทุน เป็นปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการมีส่วนร่วม ซึ่ง เป็นทิศทางที่ดีที่สมาชิกมีความเข้าใจกองทุนจึงทำให้อยากแสดงความคิดเห็น ร่วมมือในการประชุม ซึ่งจะทำให้กองทุนมีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง แต่สิ่งที่มาพร้อมกับความรู้ คือ การทุจริตจะเห็นได้จาก ความสัมพันธ์ในเชิงลบกับด้านความคุ้มค่าและด้านความโปร่งใส ซึ่งเมื่อมีความรู้มากอาจจะทำให้ เห็นช่องทางการทุจริตได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด
2. เพื่อการเปรียบเทียบปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับปัจจัยบุคคล
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือสมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 ก๊ับ กองทุนหมู่บ้านบางพุดสามัคคี 4 โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 2,275 คน โดยใช้หลักการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 390 คน (กองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 เท่ากับ 327 คน และกองทุนหมู่บ้านบางพุดสามัคคี 4 เท่ากับ 63 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องและทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try Out) สมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 ก๊ับ กองทุนหมู่บ้านบางพุดสามัคคี 4 จำนวน 30 ชุด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นรวมตามวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.833 ในการวิจัยผู้วิจัยดำเนินการ

เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม(Questionnaires)จำนวน 390 ชุด นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับต่อจากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลข้อมูลด้วยสถิติสำเร็จรูปสำหรับสังคมศาสตร์ ประกอบด้วยค่าสถิติร้อยละ (Percentage)ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test ค่า F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่วิธีLSD (Least Significant Difference)และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศอายุอาชีพระดับการศึกษารายได้ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสรุปได้ดังนี้

1. เพศพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ75.40และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 24.60
2. อายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ51-60 ปีคิดเป็นร้อยละ36.20รองลงมามีอายุ 41-50 ปีคิดเป็นร้อยละ25.10อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ23.60อายุ31-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 13.10และน้อยที่สุดมีอายุ21-30 ปีคิดเป็นร้อยละ2.10
3. อาชีพพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขายคิดเป็นร้อยละ70.50รองลงมามีอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ14.90อาชีพภาคเอกชนคิดเป็นร้อยละ6.90อาชีพอื่นๆคิดเป็นร้อยละ5.40 และน้อยที่สุดมีอาชีพภาคราชการคิดเป็นร้อยละ2.30
4. ระดับการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 26.40รองลงมามีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 25.90 การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ/อนุปริญญาคิดเป็นร้อยละ 25.10การศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 18.20และมีการศึกษาในระดับประถมศึกษาอย่างน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.40
5. รายได้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้15,001-20,000 บาทคิดเป็นร้อยละ42.60 รองลงมามีรายได้มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ33.80และน้อยที่สุดมีรายได้ 10,000-15,000 บาทคิดเป็นร้อยละ23.60

6. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมามีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 34.10 และน้อยที่สุดมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.70

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงมามีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.80 และน้อยที่สุดมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.70

ความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จากผลการวิจัย พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านปากเกร็ดร่วมใจ 2 กับ กองทุนหมู่บ้านบางพูด สามีคดี 4 มีความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรวมเท่ากับ 0.98 จัดอยู่ในระดับสูง

ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ด้านการคุ้มครอง อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และน้อยที่สุดด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย สรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกกองทุน ที่มีเพศต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกันจากการทดสอบพบว่า โดยรวมแตกต่างกัน เนื่องจากมีค่านัยสำคัญทางสถิติ น้อยกว่าระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกกองทุน ที่มีอายุต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกันจากการทดสอบ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่3 สมาชิกกองทุน ที่มีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกันจากการทดสอบพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่4 สมาชิกกองทุน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกันจากการทดสอบพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่5 สมาชิกกองทุน ที่มีรายได้ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกันจากการทดสอบพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่6 สมาชิกกองทุน ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกันจากการทดสอบพบว่า โดยรวมแตกต่างกัน เนื่องจากมีค่านัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่าระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่7 สมาชิกกองทุน ที่มีระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกันจากการทดสอบพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่าระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่8 ความรู้เกี่ยวกับองค์กรของสมาชิกกองทุน เป็นปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจากการทดสอบพบว่า พบว่า โดยรวมความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อพิจารณาเป็นปัจจัยพบว่าความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับด้านความคุ้มค่าและด้านความโปร่งใสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ” ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

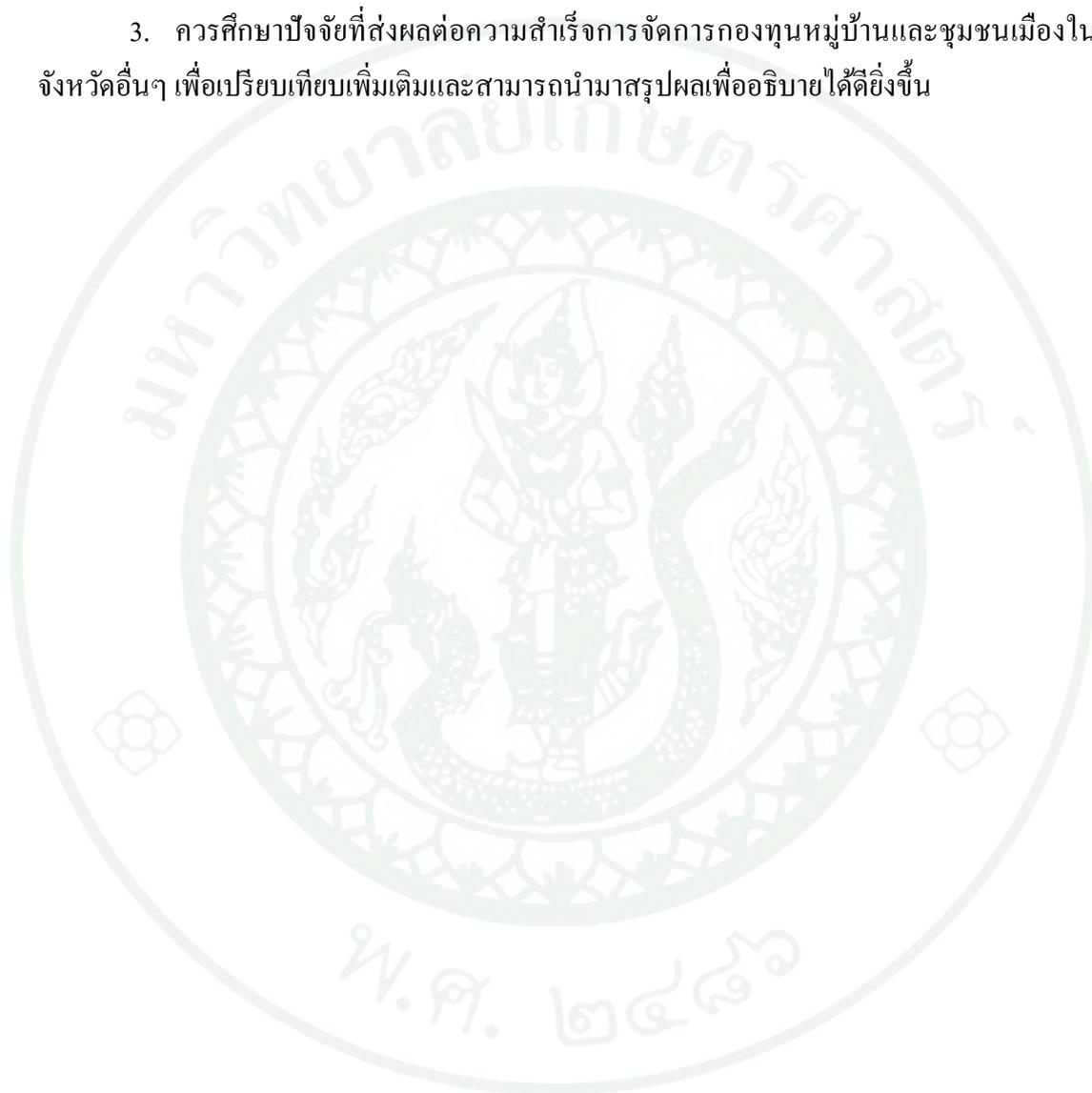
ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่ในระดับสูง และ พบว่า ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองคือ ด้านการบริหารจัดการ เป็นอยู่ในระดับสูงซึ่งแสดงให้เห็นว่ากองทุนหมู่บ้านทั้งสอง มีการบริหารการจัดการกองทุนที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งที่จะการันตีถึงความมุ่งมั่นและรากฐานที่มั่นคงที่จะทำให้กองทุนมีความยั่งยืนและประสบความสำเร็จต่อไป นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้จากการวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์แก่กองทุนหมู่บ้านทั้งสองดังนี้

1. ควรมีโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการเสริมสร้างการเพิ่มศักยภาพให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านของตนเองให้เพิ่มมากขึ้น โดยเน้นไปที่เพศหญิงเป็นลำดับแรก
2. ควรมีโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการเสริมสร้าง จูงใจ ให้สมาชิกรับความรู้มาพัฒนากองทุนให้มีความยั่งยืนรากฐานมั่นคง ลดการทุจริต
3. ควรจัดกิจกรรมการให้กู้เพิ่มหรือลดดอกเบี้ยให้แก่สมาชิกที่มีประวัติการชำระหนี้อย่างตรงตามงวดสม่ำเสมอ เพื่อจะได้ตัวอย่างในการชำระหนี้ที่ดีแก่สมาชิกท่านอื่น
4. ควรจัดกิจกรรมหรือ โครงการการเชิดชูแก่สมาชิกที่มีประวัติดีเพื่อเป็นตัวอย่างและเสริมสร้างกำลังใจภายในกองทุน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ แต่เพื่อการได้รับข้อมูลที่ละเอียดและสมบูรณ์มากขึ้น ควรเป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกต เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อการเจาะลึกมากกว่าแบบสอบถาม

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรอื่นๆเพิ่มเติม เช่น จำนวนเงินกู้ ระยะเวลาการชำระหนี้ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นสมาชิก การค้าประกัน หรือตัวแปรอื่นที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบเพิ่มเติมและสามารถนำมาสรุปผลเพื่ออธิบายได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กมลลักษณ์ดิษยนันท์. 2545. ศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตร, มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- กองวิชาการและแผนงานเทศบาลนครปากเกร็ด. มป. ท. 2547. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล นครปากเกร็ดพ. ศ. 2548 – 2553.
- โกวิท พวงงาม. 2549. มิติใหม่การปกครองส่วนท้องถิ่น วิสัยทัศน์กระจายอำนาจและการบริหาร ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์เสมอธรรม.
- ชนมณัฐ รอดบุญธรรม 2547. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองระดับอำเภอ:กรณีศึกษาจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชา สังคมศาสตร์,มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชลิดา บุษราคัม. 2545. ปัจจัยที่มีผลต่อผลการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน: ศึกษา เฉพาะกรณี กิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตร มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม,สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชูชีพพัฒนาศิลี. 2544. เศรษฐศาสตร์การวิเคราะห์โครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4:เท็กซ์ แอนด์เจอร์นัล พับลีเคชั่น.
- ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ. 2545. ธรรมเนียมการบริหารการปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม **Promoting Good Governance: Principle, Paactics and Perspective.** กรุงเทพฯ: น้ำฝน
- ทะนงศักดิ์ คุ่ม ไข่น้ำ. 2540. หลักการพัฒนาชุมชน. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น .
- นฤมล ทับจุมพล. 2546. “แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วยธรรมรัฐแห่งชาติ” ในธรรมเนียมปฏิบัติกับ คอรัปชั่นในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจิตรทัศน์.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2542. การสร้างธรรมเนียมปฏิบัติ Good Governance ในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

บุญบง ชัยเจริญวัฒน์ และ บุญมี ถี. 2546. **ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:สถาบันพระปกเกล้า.

ประมวล รุจนเสรี. 2542. **การบริหาร – การจัดการที่ดี Good Governance**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์อาสารักษาคินแดน.

ปาริชาติ วลัยเสถียร. 2542. **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา**. กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ปุระชัยเปี่ยมสมบูรณ์ . 2529 . **กระบวนการวิจัยประเมินผล**. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พิทยาว่าวกุล. 2541. **รัฐธรรมนูญ:จุดเปลี่ยนประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยสกว. และมูลนิธิปัญญา.

พิธีสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวัฒน์กร วงศ์นวสุ. 2548. **การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. เอกสารประกอบการสอนวิชา สิ่งแวดล้อมทางการบริหาร หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: โรงพิมพ์พระธรรมจันทร์

พิธีสิทธิ์ คำนวนศิลป์. 2543 **รายงานวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพของการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น: โรงพิมพ์พระธรรมจันทร์

ไพรัตน์ เตชะรินทร์. 2527. **นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.

มนตรีกรรพุมมาลัย. 2545. **การศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม**. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัชชา สานติยานนท์ และคณะ. 2544. **รายงานการวิจัย เรื่อง รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราเชนทร์ บุญวงศ์. 2549. ศักยภาพในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้เป็นธนาคารของหมู่บ้านบ้านป่าไผ่กลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เรวัตรธรรมมาภิรมย์. 2548. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน:กรณีศึกษาอำเภอป่าติว จังหวัดยโสธร. คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วัชระ ธรรมปัญญาสกุล. 2545การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, สถาบันราชภัฏนครปฐม.

วันชัย วัฒนศัพท์. 2544. คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า

วิชุดา มาตันบุญ และสมนึก ชัชวาลย์. 2546. การวิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมคิดพรหมจ้อย. 2542. เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชิราช

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. 2544. คู่มือการดำเนินงานสำหรับคณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดและอำเภอ. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.

สุดจิต นิมิตรกุล. 2543. “กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี” ในการปกครองที่ดี Good Governance. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

อकिनรพีพัฒน์. 2531. ปัญหาการพัฒนาชนบท บทเรียนจากกรณียกกระบัตร โครงการ พัฒนาชนบทลุ่มน้ำแม่กลอง. ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อรทัยกักผล . 2546. Best Practicesขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน.นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

- Cohen & Uphoff, 1980. **Effective Behavior in Organizations**. อ้างใน นรินทร์ กาญจนฤกษ์. 2542. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการอนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่อำเภอมก๋อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Creighton, 1992. **Involving Citizens in Community Decisionmaking: A Guidebook**. Washington, DC: Program on Community Problem Solving. อ้างใน วันชัย วัฒนศัพท์ และคณะ 2548. คู่มือการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนและการแก้ปัญหาความขัดแย้ง. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า
- Gulick, L. Urwick 1973. **Paper on the Science of Administration: Notes on the Theory of Organization** อ้างใน จันทรานี สงวนนาม. 2545. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์
- Rigg and Sonathan, 2008. **An Early Foray into Participation in Thailand Paper presented an 10th International Conference on thaistudies**. Thammasat University Bangkok 9-10 January 2008. อ้างใน โกวิท พวงงาม. 2553. การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- Turton, A. 1987. **Production, Power and Participation in Rural Thailand**. Geneva: United Nation Research Institute for Social Development UNRISD อ้างใน อานันท์ กาญจนพันธ์. 2544. มิติชุมชน: วิถีคิดท้องถิ่นว่าด้วยสิทธิ อำนาจและการจัดการทรัพยากร. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- United Nation, 1978. **Popular Participation in Decision Making For Development**. New York: United Nation Publication. อ้างใน อนุรักษ์ สิงห์ชัย. 2545. การมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จการจัดการของกองทุนหมู่บ้าน และนำผลการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จ การจัดการกองทุนให้ที่ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ ถูกต้องและตรงตามความรู้สึที่แท้จริงทุกข้อ เพราะถ้าเว้นข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้แบบสอบถามนั้น ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปประมวลผลได้

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมือง

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาววิสากุล ทิพวรรณ

นิสิตปริญญาโทสาขาพัฒนสังคมศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถาม

ปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในเขตพื้นที่เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 21 – 30 ปี 31 – 40 ปี 41 – 45 ปี 51 - 60 ปี 61 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

 ค้าขาย ภาครัฐราชการ ภาคเอกชน รับจ้าง อื่น ๆ ระบุ.....

4. ระดับการศึกษา

- ระดับประถมศึกษา
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ / อนุปริญญา
- ปริญญาตรี

5. มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- 10,000 – 15,000 บาท
- 15,001 – 20,000 บาท
- มากกว่า 20,000 บาท

6. ท่านเป็นหรือสมาชิกเป็นระยะเวลากี่ปี

- น้อยกว่า 1 ปี
- 1 – 5 ปี
- 5 – 10 ปี
- 10 ปีขึ้นไป

7. ท่านอยู่อาศัยในเขตพื้นที่เป็นระยะเวลากี่ปี

- น้อยกว่า 1 ปี
- 1 – 5 ปี
- 5 – 10 ปี
- 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขอให้ท่านเลือกคำตอบ(โดยทำเครื่องหมาย ✓) หรือเพิ่มเติมรายละเอียดที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ใช่	ไม่ใช่
1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านต้องจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านเป็นปัจจุบัน		
2. คณะกรรมการกองทุนต้องไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน		
3. คณะกรรมการต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์		
4. สมาชิกกองทุนต้องเป็นผู้อาศัยในชุมชนติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน		
5. ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับจากวันทำสัญญา		
6. สมาชิกต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์		
7. สมาชิกจะขอกู้เงินได้หลังจากเป็นสมาชิกแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือน		
8. ผู้กู้ต้องมีสมาชิกด้วยกันเป็นผู้ค้ำประกันวงเงินกู้		
9. สมาชิกหนึ่งคน ค้ำประกันผู้กู้ได้ไม่เกินสามราย		
10. ผู้กู้สามารถกู้ได้ไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท		
11. ผู้ที่อาศัยในชุมชนเกิน 6 เดือนแต่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุน สามารถกู้เงินได้		
12. สมาชิกที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน		
13. ผู้กู้ต้องทำสัญญากู้ยืมเงินต่อคณะกรรมการ		
14. กองทุนต้องมีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีสมาชิกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง		

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยต่อความสำเร็จการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขอให้ท่านเลือกคำตอบ(โดยทำเครื่องหมาย ✓) หรือเพิ่มเติมรายละเอียดที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการประเมิน	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มี
หลักนิติธรรม					
1. กองทุนของท่านมีระเบียบ ข้อบังคับ วัตถุประสงค์ ที่ชัดเจน					
2. ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านของท่าน					
3. ท่านทราบว่าบุคคลใดเป็นคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน					
4. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านมีความรู้ความสามารถ และความตั้งใจในการปฏิบัติงาน					
5. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านมีความตั้งใจแก้ไขอุปสรรคปัญหาของ กองทุนหมู่บ้าน					
6. คณะกรรมการของท่านมีความร่วมมือกัน ในการปฏิบัติงาน					
7. ประธานและคณะกรรมการกองทุนมีความสำคัญในกองทุน					

รายการประเมิน	ระดับ
---------------	-------

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุดหรือไม่มี
8. มีการตรวจสอบบัญชีและตรวจสอบจากภายนอกกองทุนในการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน					
9. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านต้องมาจากการเลือกตั้งโดยสมาชิก					
10. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้การบริหารงานเป็นตามระเบียบของกองทุน					
ความคุ้มค่า					
11. คณะกรรมการกองทุน มีการขยายวงเงินกู้แก่สมาชิก					
12. ท่านมีการรับฝากเงินสัจจะเป็นประจำทุกเดือน					
13. กองทุนหมู่บ้านของท่านมีการวางแผนสร้างเครือข่ายเพิ่มเสริมสร้างทรัพย์สินของกองทุนฯ					
14. ท่านกู้เงินของกองทุนและสามารถใช้ได้ตรงตามกำหนด					
15. กองทุนหมู่บ้านของท่านมีการติดตามหนี้					
16. กองทุนของท่านมีการจัดสรรปันผลเป็นประจำทุกปี					
17. กองทุนของท่านมีผลสำเร็จทางการเงินเพียงใด					

รายการประเมิน	ระดับ
---------------	-------

	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือไม่มี
<u>ความโปร่งใส</u>					
18. การทำงานของคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านของท่านสามารถตรวจสอบได้					
19. ท่านคิดว่าคณะกรรมการให้ความยุติธรรม ในการพิจารณากำหนดวงเงินกู้แก่สมาชิก โดยเท่าเทียมกัน					
20. การคัดเลือกคณะกรรมการเป็นไปอย่าง สุจริต ยุติธรรม และประกาศให้ได้รับรู้โดย ทั่วกัน					
21. มีการตรวจสอบการใช้เงินได้ถูกต้องตรง ตามวัตถุประสงค์ของสมาชิกได้กู้ยืม เงินกองทุนฯ					
22. คณะกรรมการไม่ได้การอาศัยตำแหน่ง หน้าที่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ หรือเอาเปรียบสมาชิกอื่น					
23. คณะกรรมการได้จัดการประชุมเพื่อแจ้ง สรุปยอดกองทุนแก่สมาชิกทุกปี					
24. กองทุนของท่านมีความสุจริตเป็นธรรม เพียงใด					
<u>การมีส่วนร่วมของประชาชน</u>					
25. กองทุนหมู่บ้านของท่านมีการร่วมประชุม เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ แนวทางการทำงาน					
รายการประเมิน		ระดับ			

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือไม่มี
26. กองทุนหมู่บ้านของท่านมีการจัดทำระเบียบข้อบังคับ โดยผ่านกระบวนการประชุมภายในกองทุนหมู่บ้านของท่าน					
27. กองทุนหมู่บ้านของท่านมีการจัดประชุมร่วมกันเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกองทุนฯ ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น					
28. การประชุมภายในกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีการประชุมมีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อการตัดสินใจ					
29. กองทุนหมู่บ้านของท่านมีการเรียนรู้และศึกษางานจากแหล่งอื่น ๆ เพื่อพัฒนากองทุนหมู่บ้าน					
30. กองทุนหมู่บ้านของท่านมีการประสานความร่วมมือในด้านการเรียนรู้ร่วมกันภายในกองทุนฯ					
31. กองทุนของท่านไม่มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ					
32. กองทุนของท่านมีผลสำเร็จทางการมีส่วนร่วมเพียงใด					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางผนวกที่ 1 ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบสอบถามมาตรวัดปัจจัยต่อความสำเร็จ
การจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
B1	137.3667	79.4126	.0741	.8342
B2	137.5333	76.8092	.2342	.8314
B3	137.3667	77.3437	.2795	.8298
B4	137.4667	77.1540	.2142	.8319
B5	137.4667	78.8782	.1173	.8336
B6	137.5000	73.6379	.5064	.8225
B7	137.4667	77.4989	.2066	.8319
B8	137.3667	76.5851	.3626	.8278
B9	137.5000	74.6724	.4177	.8255
B10	137.3667	78.2402	.2760	.8303
B11	137.8667	74.1195	.3315	.8289
B12	137.7667	69.2195	.6835	.8137
B13	137.6667	75.1954	.3296	.8284
B14	137.6000	74.1103	.4493	.8243
B15	137.6667	74.5057	.3826	.8265
B16	137.7000	71.3207	.5619	.8193
B17	137.8333	71.0402	.5910	.8182
B18	137.6667	72.5057	.5785	.8198
B19	137.7333	71.3057	.5345	.8202
B20	137.7333	73.4437	.4103	.8255
B21	137.8000	72.3724	.4641	.8232
B22	140.7667	81.3575	-.1341	.8413
B23	137.6333	74.3092	.3992	.8259
B24	137.5333	74.1885	.4522	.8243
B25	137.4667	75.7747	.3637	.8273

ตารางผนวกที่ 1(ต่อ)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
B26	137.4000	77.7655	.2229	.8312
B27	137.4000	78.1793	.2627	.8305
B28	137.3000	78.9759	.2149	.8316
B29	137.4333	78.5299	.1372	.8334
B30	137.5000	73.9828	.5202	.8226
B31	140.6667	84.6437	-.4153	.8488
B32	137.6667	75.4713	.3086	.8292

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0 N of Items = 32 Alpha = .8327

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวริสากุล ทิพวรรณ
วัน เดือน ปีที่เกิด	11 ตุลาคม 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการ) มหาวิทยาลัยรังสิต
ประวัติการทำงาน	เทศบาลนครปากเกร็ด

